

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

**ТЕМА БРОЈА: Растерећење београдске филијале
РФ ПИО – отворена пета испостава у главном граду,
на општини Чукарица**

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

ЈОШ КОРАК БЛИЖИ КОРИСНИЦИМА

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Весна Анастасијевић

РЕДАКЦИЈА:
Париска бр. 9,
11000 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2030-745
факс: 2638-201

**ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ЗА ВОЈВОДИНУ:**
Мирослав Мектеровић
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@pivojv.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2030-745

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

У Србији се 15. фебруара обележавају два празника: Дан државности и Дан војске. Дан државности се слави као сећање на 1804. годину када је у Орашцу почела борба за ослобођење од Турака и као спомен на исти дан 1835. године када је Скупштина у Крагујевцу прогласила први Устав Србије који је означио и почетак савремене српске државности. Стога је Скупштина Србије 10. јула 2001. године одлучила да Сreteње бу-

ситеља. Тај сусрет малог Исуса и праведног старца је хришћански празник – Сreteње Господње. Празник Сreteње прославља се од 541. године.

У народу се веровало да на Сreteње почиње прелазак из зиме у пролеће, односно да се тада сусрећу зима и лето. Постоји веровање да ако је на Сreteње облачно – онда ће крај зиме бити ускоро, а ако осване сунчан дан па се медведи уплашени од сопствене сенке врате у зимски сан,

де Дан државности, а од 2012. овај празник слави се два дана, 15. и 16. фебруара.

Од 2007. године на Сreteње се обележава и Дан Војске Србије јер су војни успеси у Првом српском устанку водили ка стварању српске војске и државе у 19. веку, а тада су се први пут јавили организовани облици оружане силе будуће српске државе.

По црквеној доктрини, на Сreteње је Богородица, четрдесетог дана од рођења Исуса Христа, отишла у храм да принесе жртву и тамо срела старца Симеона који је у малом Исусу препознао Спа-

верује се да ће зима трајати још шест недеља.

Празници Свети Трифун, који славе православни верници и/или Свети Валентин, који је део западне традиције, обележавају се истовремено, 14. фебруара као заштитници искрене љубави свих хришћана.

Српска православна црква Светог Трифуна слави као великомученика, који је страдао за хришћанску веру, не искључујући његов значај и као заштитника брачне љубави и верности, које су део хришћанске проповеди.

Верујући у чудну моћ молитвеног заступништва светог мученика Трифуна, Српска православна црква установила је нарочити молитвени чин, који се врши на њивама, у баштама и виноградима. Свети Трифун се сматра заштитником пољских и виноградских усева. Виноградари тога дана иду у винограде, орежу понеку лозу и вином заливају чокот, да би тиме повратили винограду малаксалу снагу после дугог зимског мировања. Због тога светог

Трифуну у источној Србији зову Орезач и Заризој.

Постоји веровање, ако на Трифундан пада снег или киша, биће кишна и родна година, ако је ведро, година ће бити сушна и неродна. Светог Трифуна славе и гостионичари, а он је и заштитник града Котора.

По западнохришћанском веровању Валентин

је мученик из трећег века нове ере. Признат је као светитељ кога су поштовале све младе девојке несрећне у љубави. Обичај је да се половином фебруара слави празник заљубљених и верује се да мушкарци на тај дан својим драганима треба да шаљу љубавне поруке. На Дан заљубљених, или Валентиново, обичаји су различити и све више се везују за потрошачко друштво, док се у православним храмовима и у православним домовима на Трифундан поштује претежно вековна традиција цркве.

В. А.

УПРАВНИ ОДБОР РФ ПИО

Усаглашавање са новом законодавном регулативом

Управни одбор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање одржао је 21. јануара 20. седницу у овом сазиву. Чланови УО усвојили су одлуку о давању сагласности на Правилник о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова у РФ ПИО, ради реализације Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време за 2015. годину. Овом одлуком предвиђено је да у Фонду на неодређено време буде запослено укупно 3.069 извршилаца, закључно са 2015. годином.

– Предложене измене и допуне наведеног Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова у РФ ПИО инициране су пре свега потребом да обавимо усклађивање са законодавном регулативом која је ступила на снагу прошле године. Дакле, донет је Закон о одређивању максималног броја запослених у јавном сектору, а Фонд је почетком децембра добио званичну информацију да у року од 60 дана број извршилаца треба да се сведе на 3.069. У овом тренутку 51 извршилац у Фонду се мора прогласити вишком, односно радни односи се

редне године, закључно са 31. децембром 2018. године, добити до јуна месеца одређујући број извршилаца, те ће бити неопходно са новим изменама и допунама овог правилника смањивати број систематизованих радних места.

Чланови УО такође су усвојили одлуку о покретању поступка за давање у закуп објекта РФ

Фонда ПИО у капитал предузећа за професионалну рехабилитацију особа са инвалидитетом – рекао је Иван Мимић, директор Сектора за финансијске послове РФ ПИО.

– Ово су прве одлуке о конверзијама и уопште први потези Фонда у вези са спровођењем Закона о приватизацији. Чланом 77 Закона о приватизацији, предвиђено је да су државни повериоци дужни да конвертују потраживања у капитал, ако Влада донесе одлуку о конверзији потраживања државних поверилаца у трајни улог субјекта приватизације, а уколико се претходно донесе одлука о моделу приватизације. У свих ових пет случајева заштитних радионица, на предлог Министарства рада, запошљавања, борачке и социјалне политике, а у складу са Законом о приватизацији, донет је Закључак Владе. Влада препоручује УО РФ ПИО да донесе одлуку о конверзији потраживања Републичког

Фонда ПИО у капитал предузећа за професионалну рехабилитацију особа са инвалидитетом – рекао је Иван Мимић, директор Сектора за финансијске послове РФ ПИО.

Како је објаснио Мимић, у питању су две врсте потраживања. Једна се односе на потраживање по основу доприноса за ПИО, а друга на кредите које је Фонд дао одређеним организацијама, у претходним годинама када се спроводило повезивање стажа, такође по закључцима Владе. Мимић је нагласио да спровођење ових одлука технички није могуће док се ребалансом финансијског плана за то не обезбеде средства, али да је њихово усвајање свакако важно због потребног давања сагласности правних заступника Фонда у судовима. Очекује се још закључака у наредном периоду, с обзиром на то да има више од 500 предузећа која су у реструктурирању, односно у поступку приватизације.

В. Кадиф

Нова чланица Управног одбора

Седници Управног одбора РФ ПИО први пут је присуствовала нова чланица УО, Весна Ковачевић Станковић, као представник Уније послодаваца Србије. Весна Ковачевић Станковић запослена је у Трајал корпорацији у Крушевцу.

морају раскинути до 31. јануара ове године. У складу са законом, трудили смо се да што више испоштујемо доброволност код запослених и у складу с тим обавили прелиминарну анкету – навео је Предраг Ђетковић, директор Сектора за правне и опште послове РФ ПИО.

Како је објаснио, овај закон је дугорочан, па ће Фонд сваке на-

ПИО на Златару, са припадајућим земљиштем, прикупљањем писаних понуда јавним оглашавањем. Тим поводом Светлана Селаковић, заменик директора Фонда, објаснила је да су се, у складу са важећем правилником којим се прописује форма и одлука како се издају некретне Фонда, стекли сви услови да се овај објекат да у закуп.

НОВА ИСПОСТАВА РФ ПИО

Чукарица добила своје шалтере

Руководство Фонда и министар Вулин на отварању испоставе

Издата прва потврда

Становници општине Чукарица, али и сви други житељи Београда који се нађу у близини МЗ Чукарица, тачније на адреси Стругарска 1а, од 11. јануара у новоотвореној испостави могу да заврше све што им је потребно у Фонду ПИО. Све послове везане за ову институцију од сада ће обављати ту где им је најближе уместо да одлазе у Филијалу у Немањину 30. Отварању испоставе је, поред челника Фонда, присуствовао и Александар Вулин, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Иван Тодоровић, директор Филијале за град Београд, нагласио је том приликом да Фонд наставља своје активности на приближавању корисницима.

– На територији ове општине живи више од 46.000 осигураника и око 41.000 корисника пензија који су до сада морали да за све што им је потребно у вези са правима из ПИО иду у Филијалу за град Београд у Немањину 30. Сада више неће морати

До потврда и уверења без одласка у Немањину

За 13 радних дана, од 11. јануара када је испостава почела да ради до 27. јануара кроз њу је прошло 420 странака. У просеку више од 30 странака дневно долазило је на један од четири шалтера колико их за сада има у испостави. Кад се узме у обзир чињеница да добар део становника општине Чукарица, а поготово осталих околних општина још и не зна да своје послове везане за Фонд могу да обаве овде уместо да одлазе у Филијалу за град Београд у центар града, логично је очекивати још већи број суграђана убудуће. Поготово када се заврши обука која је у току, а после које ће запослени у испостави моћи да раде и оверу административних забрана за кориснике пензије, рекли су нам руководиоци Филијале за град Београд.

да размишљају о саобраћајној гужви код Сајма и у Немањиној. Све што им је потребно: разна уверења, потврде, предаја М-4 образаца, подношење захтева за пензионисање, добијање информација, све ће моћи да заврше овде, у својој општини. Ово је пета испостава коју отварамо и морам да нагласим да овде могу да дођу и грађани који не живе на Чукарици, већ и они из Раковице, на пример, али и сви други који се нађу у близини а

потребно им је нешто из Фонда. Тако је већ данас, одмах после отварања једна странка добила потврду потребну за упис детета у обданиште и морам да кажем да је била више него задовољна што је то завршила у јако кратком року. Важно је нагласити да нисмо запошљавали нове раднике, само су прераспоредени наши запослени. Простор је такође власништво Фонда тако да додатних трошкова око отварања нове испоставе није било – истакао је на отварању директор Тодоровић.

Министар Вулин је нагласио да Фонд ПИО отварањем још једне испоставе наставља да се приближава странкама омогућујући им да што ближе и што брже обаве потребне послове у вези са остваривањем права из ове области. Искористио је прилику да окупљеним новинарима саопшти и друге важне

информације, пре свега за војне пензионере.

– Свим војним пензионерима који су потписали споразум са државом до 25. децембра 2015, докле је био одређен рок, а којих је око 30.000, као и наследницима појединих пензионера, на банковне рачуне уплаћена је договорена сума, и то целокупан износ у једној рати. За то је издвојено више од 5,5 милијарди динара. То показује да држава држи до своје речи и да том исплатом дефинитивно исправља неправду према војним пензионерима Влада не прави нове дугове већ враћа старе – подвукао је министар Александар Вулин.

Према речима директорке Фонда ПИО Драгане Калиновић, они који нису потписали споразум о вансудском поравнању, моћи ће да остваре право на исплату дуга у редовном управном поступку.

– У том случају, у судском поступку, биће им исплаћен само номинални износ, не ревалоризован као онима који су потписали споразум о вансудском поравнању. Зато и даље постоји велико интересовање за потписивање вансудског поравнања, јер се у том случају пензионерима или њиховим наследницима исплаћује и камата, чиме се апсолутно обештећује њихов дуг – нагласила је директорка Драгана Калиновић.

В. Анастасијевић

За повезивање стажа пријавило се око 7.500 радника

Министар Вулин је изјавио да се за повезивање стажа пријавило нешто више од 7.500 радника предузећа у реструктурирању. – Радницима тих предузећа, који су пред пензијом а имају „рупе у стажу“, држава је омогућила да се пријаве, како би им стаж био повезан, а рок за пријављивање био је 31. децембар. Пријавило се око 7.500 од 13.000 радника – рекао је Александар Вулин окупљеним новинарима на отварању испоставе Фонда ПИО на Чукарици.

ИСПЛАЋЕН ДУГ ВОЈНИМ ПЕНЗИОНЕРИМА

Новац добили сви који су одустали од тужбе

Закључно са 12. јануаром на рачуне 28.494 војних пензионера и њихових наследника уплаћено је 5.462.419.329,61 динара које је држава обезбедила

Почетком новембра на скупу у Дому војске који је организовало Удружење војних пензионера Србије, министри Александар Вулин и Братислав Гашић, као и директорка РФ ПИО Драгана Калиновић објаснили су окупљеним војним пензионерима колико ће им бити повећане пензије већ од децембарске исплате и када ће им и на који начин бити исплаћен дуг од 11,06 одсто.

Примања увећана за 6,57 одсто (колико је Уставни суд одредио) војни пензионери су добили већ од децембарске пензије. Дуг од 11,06 исплаћен је 11. и 12. јануара 2016. корисницима војних пензија и њиховим наследницима који су потписали уговоре о вансудском поравнању са Фондом. На њихове банковне рачуне уплаћена је целокупна сума дуга у једној рати (у просеку око 305.000 динара). Онима који из било ког разлога нису добили уплату 11. и 12. јануара (неки наследници војних корисника пензија су чекали завршетак оставинске расправе) новац је на рачун уплаћен 28. јануара.

Сваки корисник војне пензије, односно наследник је већ у новембру на кућну адресу добио обавештење о томе да су се стекли услови да држава врати дуг од 11,06 одсто. У обавештењу је наведен и тачан из-

нос који ће кориснику бити исплаћен под условом да потпише уговор о вансудском поравнању. Закључно са 12. јануаром на рачуне 28.494 војних пензионера и њихових наследника који су закључили уговоре уплаћено је 5.462.419.329,61 динара које је држава обезбедила.

На територији централне Србије уговор је закључило 24.224 корисника војних пензија и њихових наследника и на име дуга исплаћено им је 4.689.631.496,71 динара. Када је реч о Војводини, 4.270 пензионера и наследника је закључило уговоре о вансудском поравнању и на њихове рачуне је до 12. јануара уплаћено 772.787.832,90 динара.

Да подсетимо, дуг од 11,06 одсто настао је од 1. јануара 2008. године када војним пензионерима није признато право на усклађивање пензија за овај проценат, док су активним војним лицима плате за толико повећане. Према прописима Републи-

ке Србије од јануара 2008. године пензије и плате војних пензионера и осигураника требало је да буду усклађене у истом проценту, 11,06 одсто. Они који су били у радном односу добили су повећане плате, али пензије нису усклађене. Од тада је велики број војних пензионера у спору са државом и проблем је годинама „гуран под тепих“ док у новембру прошле године није одлучено да се држава реши тог дуга, а почетком ове године свима који су потписали уговор о вансудском поравнању са Фондом новац је и исплаћен. Треба рећи и да је ово за кориснике војних пензија боље решење, јер дугове старије од три године судови не признају, односно третирају их као застарале, тако да су једино на овај начин – потписивањем уговора о вансудском поравнању са Фондом ПИО војни пензионери добили свој ревалоризовани дуг, и то исплаћен у целости на банковни рачун. **В. А.**

Нове основице од фебруара

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање подсећа грађане који сами плаћају допринос за пензије да од уплате за фебруар 2016. важе нове основице осигурања које су у односу на претходни период више за 4,16 одсто (због усклађивања са кретањем зарада у претходном кварталу).

Грађани могу да се одреде за једну од 13 основица осигурања, независно од стручне спреме коју имају.

Основица осигурања	Допринос месечно
22.449	5.836,74
25.656	6.670,56
34.635	9.005,10
41.690	10.839,40
51.311	13.340,86
55.801	14.508,26
73.760	19.177,60
81.456	21.178,56
99.415	25.847,90
128.278	33.352,28
192.417	50.028,42
256.556	66.704,56
320.695	83.380,70

По Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, најнижа основица износи 35 одсто просечне републичке зараде из претходног тромесечја, што је 22.449 динара, а највиша пет просечних плата, односно 320.695 динара.

Допринос за пензијско и инвалидско осигурање је 26 одсто, што значи да ће се месечни издатак кретати у распону од 5.836,74 до 83.380,70 динара. Ови износи примењиваће се за уплате доприноса за фебруар, март и април 2016. **Г. О.**

БЕСПЛАТНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА ПЕНЗИОНЕРА У 2015. ГОДИНИ

До априла у бање још 1.150 корисника

До последњег дана 2015. године за овај вид опоравка пензионера утрошено 99 одсто предвиђених средстава

Да подсетимо, крајем марта 2015. Управни одбор РФ ПИО је у складу са одредбама Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање донео одлуку о издвајању средстава за рехабилитацију корисника пензија за 2015. годину, у укупном износу од 348,9 милиона динара. На основу одређених средстава и просечних цена у бањским лечилиштима, на рехабилитацију о трошку Фонда ПИО упућено је нешто више од 11.000 корисника пензије у 24 рехабилитационог центра у Србији.

На конкурс, који је трајао од 1. до 20. априла 2015. године, пријавило се готово 38.000 корисника пензија из целе Србије.

Закључно са 31. децембром 2015. године, од укупног броја

пензионера који су остварили право по овом конкурс, бесплатно је у бање Србије отишло 7.850 корисника са територије уже Србије, највише из Београда – 2.800 корисника, док је из АП Војводине ово право током 2015. искористило укупно 2.973 пензионера. До последњег дана 2015. године, за бесплатну рехабилитацију пензионера утрошено је 99 одсто предвиђених средстава.

На основу одлуке Управног одбора РФ ПИО о издвајању средстава за рехабилитацију пензионера у 2015. години и Одлуке о начину коришћења средстава предвиђених за накнаду трошкова организацијама корисника пензија у вези са спровођењем поступка упућивања корисника пензија на рехабилитацију за 2015. годину, омогућено је да још 1.150 пензионера искористи ово право

до 31. марта 2016. године. Тиме ће се искористити и средства која су преостала на основу неискористићених услуга намењених корисницима који су имали право на бесплатну рехабилитацију, али га из личних разлога нису искористили. У бање ће до априла бити упућено 869 пензионера са подручја уже Србије и 281 корисник пензије из Војводине, а број пензионера који се упућују на рехабилитацију одређен је сразмерно броју корисника пензија по филијалама Фонда. На тај начин ће готово 12.000 пензионера искористити право на бесплатан опоравак у бањама Србије, на основу средстава које је Фонд издвојио за те намене у 2015. години.

Добра сарадња са организацијама пензионера и РХ центрима, као и задовољни корисници резултат су и овог конкурса. Док још 1.150 пензионера буде користило своје право на рехабилитацију у некој од бања Србије о трошку Фонда до априла ове године, биће у току све активности на припреми новог конкурса за бесплатну рехабилитацију у 2016. години.

**В. Кадиф
М. Мектеровић**

Већина Војвођана искористила летње термине

Зора Канкараш, саветница директора Покрајинског фонда ПИО, констатовала је да је велика већина пензионера који су у 2015. години искористили право на бесплатну рехабилитацију у РХ центрима Србије била задовољна услугом, смештајем и медицинским третманом који им је пружен. Похвалила је пословично добру сарадњу са пензионерским организацијама на терену, а посебно је истакла одличну сарадњу са запосленима у бањама и РХ центрима.

– Бање су нам ове године изашле у сусрет и омогућиле да већина пензионера рехабилитацију о трошку Фонда ПИО искористи у летњим терминима – у сезони – нагласила је Зора Канкараш.

ДА ЛИ РАДНЕ КЊИЖИЦЕ ОДЛАЗЕ У ИСТОРИЈУ

Треба их сачувати

Почетком 2016. године, скоро сви медији објавили су вест да су радне књижице престале да важе 31. децембра 2015. Ова вест имала је велики одјек у јавности, јер је радна књижица већ деценијама била јавна исправа на основу које се доказују периоди пензијског стажа. Бројни осигураници прихватили су ову новост као тековину модернизације државне управе, али је она истовремено изазвала забринутост код свих оних који су чули за проблеме у доказивању стажа при одласку у пензију. Како би се разјасниле недоумице и отклониле сумње и бриге осигураника, потребно је прецизно и јасно описати шта ова промена заправо значи и како ће се стаж регистровати и доказивати убудуће.

Пре свега, важно је напоменути да измене Закона о раду које се одnose на радну књижицу немају ретроактивно дејство, како се то често могло чути у јавности.

То заправо значи да сви подаци који су закључно са 31. децембром прошле године уписани у радну књижицу и даље могу да се користе као један од доказа на основу којих се утврђује пензијски стаж. Иако Закон о пензијском и инвалидском осигурању већ дуго садржи одредбу према којој се стаж утврђује на основу података регистрованих у матичној евиденцији, а не на основу радне књижице, она заправо представља помоћно средство за утврђивање стажа из разлога што су подаци у матичној евиденцији за многе осигуранике непотпуни, због неажурности послодаваца, али и због различитих прописа који су се у прошлости примењивали. Познати образац М-4, односно пријава података о трајању стажа и висини основнице осигурања, уведен је у употребу од 1966. године, с тим што су послодавци имали обавезу да га предају Фонду тек од 1970. годи-

не. Такође, пре 1972. године у матичној евиденцији нису се регистровале пријаве на осигурање. Из тог разлога, радна књижица је имала велики значај за доказивање стажа навршеног у овим периодима. Касније, и поред обавезе послодаваца да благовремено пријављују сваког запосленог на осигурање, као и да на време предају пријаву са подацима о стажу и основицама осигурања свих запослених у претходној календарској години, они ту обавезу често нису уредно и благовремено и испуњавали, па се многа

стаж се није признавао само на основу чињенице да је био уписан у радну књижицу. Осигураници самосталних делатности и пољопривредници су своје стажеве доказивали другим доказним средствима (решењима и уверењима државних органа надлежних за регистар делатности и наплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање) и такви периоди урачунавали би се у пензијски стаж, без обзира на то да ли су уписани у радну књижицу пре подношења захтева за пензију.

лица сусрећу са проблемима при одласку у пензију. У тим случајевима, радна књижица је такође коришћена пре свега у циљу потпуне идентификације послодавца, односно пословне јединице у којој је лице било запослено, а у циљу да се на најбржи и најефикаснији начин прибаве подаци који нису благовремено регистровани у матичној евиденцији.

Уколико се у поступку нису могли прибавити докази о висини уплаћеног доприноса, односно о трајању стажа осигурања и оствареним зарадама, односно о основици осигурања, стаж осигурања би се могао признати само под прописаним условима, уз накнадно сачињавање недостајућих пријава за матичну евиденцију, а годишњи лични коефицијент за одређивање висине пензије би се одређивао према законским прописима, а не на основу аутентичних података. Дакле, и у оваквим ситуацијама,

Нажалост, у скоријим периодима, а нарочито у годинама након расформирања СФР Југославије, радну књижицу су појединци користили и на незаконит начин, уписујући у њу фиктивне периоде запослења, а чему је посебно погодновао период у коме је била знатно отежана провера података о стажу навршеном у подручјима некадашње државе изван Републике Србије. Каснијим успостављањем пословне комуникације, а посебно почетком примене међудржавних споразума о социјалном осигурању и извршеном провером свих овако утврђених периода дошло се до сазнања о учињеном, што је неповољно утицало на доказну снагу радне књижице као јавне исправе.

Када се све наведено узме у обзир, лакше се схвата намера законодавца који је одлучио да се убудуће радна књижица не користи за евиденцију и доказива-

Мирослав Мирић

ње стажа. За све осигуранике ова одлука заправо значи да своје радне књижице треба да сачувају, јер ће се оне и даље користити у поступку утврђивања пензијског стажа навршеног закључно са 2015. годином. Почев од 1. јануара 2016. године, периоди осигурања неће се више уписивати у радну књижицу без обзира на то када су навршени, већ ће се доказивати искључиво на основу података регистрованих у матичној евиденцији. Послодавцима, дакле, остаје обавеза да благовремено, у року од три дана од дана почетка, односно престанка запослења, или дана настале промене, поднесу одговарајућу пријаву за матичну евиденцију. Пријава се у истом року обавезно подноси и за осигуранике самосталних делатности. Уколико је период запослења почео пре 2016. године, односно у радну књижицу је већ уписан датум почетка, а то запослење се завршило након 1. јануара 2016. године, датум престанка се неће уписивати у књижицу већ се само подноси одјава са осигурања.

Као и до сада, сва лица имају могућност увида у регистроване податке у матичној евиденцији који се на њих односе и на тај начин могу да контролишу да ли су послодавци благовремено поднели пријаве. Увид се може извршити на шалтерима свих организационих јединица Фонда, али и коришћењем интернета, за шта је претходно потребно затражити пин код који се једноставно добија на шалтеру и омогућава свакодневну проверу података. На овај начин, свим заинтересованим лицима омогућена је брза и једноставна провера података који ће убудуће представљати знатно поузданије средство доказивања стажа, него што је то била радна књижица.

Мирослав Мирић

Модерна комуникација доступна свим грађанима

Како се приближити кориснику, како му одговорити на сваки захтев, како га усмерити да брзо добије услугу која му је потребна, како га информисати и заинтересовати за сарадњу? То су само нека од питања која стоје пред стручним службама Фонда, на која се мора одговорити конкретним развојним пројектима, конкретним сервисима, брзим услугама, речју – напредним корисничким сервисом који подразумева задовољну странку и успешно пружену услугу Фонда.

У духу изграђеног међусобног поверења и потпуне сигурности постиже се много више. То је разлог зашто је Фонд своје капацитете усмерио на развијање услуге електронског пословања и за кратко време постао доступан својим корисницима и осигураницима и допринео бржем и квалитетнијем раду.

У времену убрзаних технолошких промена неопходно је и да све институције, у контексту своје делатности, пословање прила-

Јелица Тимотијевић

Провера исправности М4-К пријаве за послодавце.

– У питању је електронски сервис за правна лица, којима је Фонд омогућио да електронски обаве претходну контролу података у М-4 пријавама, с подацима о зарадама и стажу запослених у претходној години, и знатно уштеде време. У поступку прелиминарне контроле

Након овог сервиса, Фонд је на свом званичном сајту увео још једну електронску услугу, овог пута намењену физичким лицима – **Увид у податке матичне евиденције за осигуранике**. Грађани су добили могућност да приступе својим личним подацима унутар базе података Фонда, односно да електронски добију на увид све податке које су до тада могли да добију само на шалтеру Фонда и провере да ли су их послодавци уредно пријавили, одјавили, да ли су им плаћени доприноси и у ком износу.

– Да би имали приступ овом сервису на сајту Фонда, грађанима је потребан пин код који, уз попуњен захтев и личну карту, могу да добију бесплатно на шалтерима свих филијала и служби филијала Фонда одмах по поднетом захтеву. Важно је подсетити да пин код може да се користи неограничено, и да гарантује заштиту података и сигурност увида – наглашава директорка Тимотијевић.

Помоћу пин кода грађани могу да приступе и сервису **Кретање предмета**, преко кога могу да прате кретање предмета од момента подношења захтева до добијања решења, да сазнају у којој фази израде је њихово

решење, као и који референт је задужен њиховим предметом.

Од средине прошле године, осигураници имају могућност да коришћењем сервиса **Када у пензију**, односно калкулатора услова за старосну пензију, уношењем основних података, информативно прерачунају када ће остварити право на старосну и превремену старосну пензију, што представља велико олакшање, имајући у виду сукцесивно померање услова из године у годину.

Последњи сервис који је грађанима постао доступан на сајту РФ ПИО јесте **Е-захтеви**.

– Реч је о некој врсти интернет наручивања одређених потврда из Фонда ПИО, за чије издавање није потребна додатна документација. Ова услуга посебно погодна је особама са инвалидитетом, као и запосленима који не могу да излазе с посла, јер им омогућава да преко веб-сервиса постављеног на сајту Фонда поднесу захтев за одређене потврде и уверења. Подносилац захтева сам заказује преузимање документа у термину који му одговара, најраније за пет радних дана, а за подизање потврде или уверења на шалтеру филијале којој је поднет захтев, потребно је да понесе само личну карту. Како се просечно годишње изда милион различитих потврда, о подацима из матичне евиденције, о осигурању, о стажу, о оствареном праву, о степену телесног оштећења, о томе да ли постоје обуставе од пензије, уверење о животу и сл., јасно је да и ова електронска услуга Фонда представља олакшање за велики број грађана. Сви електронски сервиси, као и детаљнија упутства за њихово коришћење налазе се на сајту Фонда, а свакако је у плану и развој нових сервиса. Податак да су посете сајту Фонда у 2015. повећане за око 17 процената у односу на

Електронски сервиси		
Е-ЗАХТЕВИ	КРЕТАЊЕ ПРЕДМЕТА	КАДА У ПЕНЗИЈУ?
УВИД У ПОДАТКЕ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАНИКЕ		ПРОВЕРА ИСПРАВНОСТИ М-4 ПРИЈАВЕ ЗА ПОСЛОДАВЦЕ

гођавају тим променама и на неки начин иду укорак с временом. У складу са тим, грађанима, као и правним лицима, на званичном сајту Фонда www.pio.rs доступни су различити електронски сервиси. О електронском пословању Фонда, о постојећим сервисима, као и о плановима за будућност, разговарали смо са Јелицом Тимотијевић, директорком Сектора за односе с јавношћу.

Први електронски сервис који је грађанима постао доступан, и који се на сајту Фонда налази већ неколико година, јесте

М-4 образаца систем аутоматски проверава податке и указује на грешке. После тога послодавац може да буде сигуран да су припремљени образци исправни и да неће бити враћен са шалтера Фонда када их достави у штампаној форми. На овај начин послодавац може само једним доласком да заврши своје годишње обавезе према Фонду које се тичу доставе података о уплаћеним доприносима за пензијско и инвалидско осигурање – објашњава Јелица Тимотијевић.

2014. годину, говори о томе да грађани препознају значај услуга и информација које им пружамо путем сајта – каже Јелица Тимотијевић.

У контексту новитета у области електронског пословања Фонда, директорка Сектора за односе с јавношћу навела је и пројекат на коме Фонд ради заједно са Градском управом града Београда, Централним регистром обавезног социјалног осигурања и Дирекцијом за електронску управу Министарства државне управе и локалне самоуправе. У питању је пројекат електронске размене података, за потребе остваривања одређених права у институцијама града Београда.

јално осигурање (образац М), за запосленог са којим заснива или прекида радни однос, подноси непосредно преко Пор-

са одлази у РФ ПИО или РФЗО где ће се извршити електронско евидентирање пријаве. У ову пријаву послодавац уноси податке о почетку обавезног социјалног осигурања, промене у току осигурања и одјаве са осигурања, тако да електронска база матичне евиденције Фонда садржи више података од радне књижице, која је, да подсетимо, од 1. јануара 2016. престала да важи, али наставаља да се користи као јавна исправа.

– Фонд улаже максимум да услуге које пружа поједностави и убрза, што се електронским сервисима свакако постиже, јер се смањују разлози за неажурност послодаваца, смањује се притисак на шалтере Фонда, а најважније је што се повећава квалитет, брзина пружања услуга, ефикасност и задовољство корисника услуга и запослених у Фонду. Ове активности воде у нову електронску еру комуникације Фонда с корисницима услуга, односно с пензионерима, осигураницима и фирмама. Овакво унапређење услуга Фонда омогућили су како закони о електронском документу и

електронском потпису, тако и најсавременија решења и технологије које се имплементирају у Фонд. Напоменућу само чињеницу да са земљама у региону размењујемо одређене податке електронским путем, и то искуство је евидентно у скраћеним роковима поступка, у непоредиво мањим трошковима фондова, као и квалитетнијој услузи коју пружамо грађанима. Овакав вид размене података ће се тек проширивати, тако да се о пуном ефекту електронске размене тек може говорити. На овај начин Фонд ПИО постаје права државна институција 21. века – транспарентна, брза и ефикасна – наглашава Јелица Тимотијевић.

Фонд ПИО већ две године има сертификат за међународне стандарде квалитета пословања и безбедности информација, тако да се сви пословни процеси електронског пословања обављају у складу са стандардима, што значи да корисници и осигураници могу бити сигурни да је електронска комуникација са Фондом потпуно безбедна за личне податке.

В. Кадић

Преглед споразума о електронској размени података

У протеклом периоду РФ ПИО је потписао више споразума о електронској размени података из области пензијског и инвалидског осигурања и техничких протокола о електронској размени података са носиоцима пензијског осигурања других држава са подручја бивше СФРЈ, и то:

- 11. септембра 2014. године у Загребу, са Хрватским заводом за мировинско осигурање;
- 20. фебруара 2015. године у Бањалуци, са Фондом пензијског и инвалидског осигурања Републике Српске;
- 25. маја 2015. године у Београду са Заводом за покојинско и инвалидско заваровање Словеније;
- 23. јула 2015. године у Подгорици са Фондом пензијског и инвалидског осигурања Црне Горе;
- 20. новембра 2015. године са Фондом пензијског и инвалидског осигурања Македоније.

Електронском разменом података између фондова првенствено ће се убрзати размена података, смањити трошкови и олакшати остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања корисника и осигураника који имају стаж у наведеним државама.

Подсећамо и да систем електронске базе података о осигурању у Фонду ПИО већ функционише. Послодавац јединствену пријаву на обавезно соци-

тала Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) у електронском облику, или са доказима о заснивању или престанку радног одно-

УСКЛАЂИВАЊЕ ПЕНЗИЈА И НОВЧАНИХ НАКНАДА ЗА 1,25 ОДСТО ОД ДЕЦЕМБРА 2015.

Исплата у фебруару у целости

Закључком Владе Републике Србије од 23. јануара ове године утврђено је да се пензије и новчане накнаде које исплаћује РФ ПИО од исплате за децембар 2015. године увећавају за 1,25 одсто. Исто толико – 1,25 одсто увећава се вредност општег бода, тако да ће се пензије и новчане на-

кнаде од децембра 2015. године па надаље исплаћивати у увећаном износу.

Овако увећане накнаде почеће да се исплаћују са јануарском пензијом, дакле у фебруару, и тада ће бити исплаћена и разлика за децембар 2015.

Увећање пензије ће се рачунати на

законску основицу, односно на висину пензије коју корисник има по решењу о пензионисању. На тако утврђен износ усклађене пензије примењује се Закон о привременом уређивању начина исплате пензија из 2014. године и утврђује се износ у исплати пензије.

Г. О.

Сарадња са Мађарском

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин састао се крајем јануара са генералним директором Националног завода за пензијско осигурање Мађарске Јозефом Месарошем.

Саговорници су позитивно оценили билатералну сарадњу на примени Споразума о социјалној сигурности између Републике Србије и Мађарске, који је ступио на снагу 1. децембра 2014. године, а разговарало се и о искуствима Мађарске у процесу учлањења у Европску унију.

На састанку је истакнут и наставак досадашње успешне сарадње влада две државе, као и сарадње ресорних министарстава.

Састанку су присуствовали директорка Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Драгана Калиновић, директор Покрајинског фонда ПИО Славко Имрић и директор Завода за социјално осигурање Зоран Пановић.

Трстеник: радници основали нова друштва

Међу 17 предузећа која су крајем прошле године остала без државне заштите налази се и трстенички холдинг „Прва петолетка“, чији су се радници изјаснили за социјални програм и исплату отпремнина. Остављена им је могућност уплате по 500 евра да би основали ново друштво што су радници и прихватили надајући се да ће кренути производња ширег обима. Основали су три нова друштва и конкурисали за закуп „Петолетких“ погона. Пријављивање за закуп трајало је до 11. јануара, а комисија треба да одлучи о најбољем понуђачу. Очекује се да производња ускоро крене.

На посао неће бити позвани сви радници оснивачи нових друштава, јер ће за почетни обим посла бити потребно око 600 људи. Циљеви су очување уговорених и обезбеђивање нових послова.

Компанија „Прва петолетка“ израђује различите производе за аутоиндустрију, електроиндустрију, железаре, а од укупне производње више од 70 одсто је намењено иностраним тржиштима.

Обележен Дан жртава холокауста

Делегације СУБНОР-а, Удружења пензионера инвалида рада и Иницијативе „Опомена Чернобил“ положили су венцац на гроб др Владимира Шпрингера у селу Бања. УН су пре три године 27. јануар прогласиле за Дан жртава холокауста и овај дан се у Аранђеловцу редовно обележава.

– Изласком на гроб др Владимира Шпрингера одајемо му дужно поштовање за све што је учинио за мештане Бање и околних села, али одајемо и почаст свим жртвама холокауста – каже Жика Недељковић из Удружења инвалида рада. Ове жртве се не смеју заборавити а стравична авет холокауста, фашистичког злочина какав цивилизација не памти, нека буде стална опомена.

Др Владимир Шпрингер је Немац јеврејског порекла и избегао је 1932. године прогон есесоваца. Обрео се у Југославији и тадашње министарство здравља упутило га је на службу у Бању. Остао је упамћен у народу као велики добротинитељ, изнад свега племенит и хуман човек. Убијен је 1943. године под оптужбом да је лечио рањене партизане. Пре три године група Аранђеловчана подигла му је споменик који је открио амбасадор Израела Јосеф Леви.

Севојно: посао за 19 младих

Захваљујући подршци ресорног министарства, Владе Републике Србије и локалних самоуправа, у 2015. години обезбеђено је 3,3 милијарде динара за мере активне политике запошљавања, а највећи део средстава пласиран је у приватни сектор.

Тако је Ваљаоница бабра у Севојну прошле године кроз програм стручне праксе ангажовала 23 младих незапослених, од којих је 19 остало у радном односу у овом предузећу. Током трајања програма ови млади људи добили су шансу да стекну неопходна знања, а по завршетку програма и прилику да се даље усавшавају кроз радно ангажовање у овом предузећу.

Тим поводом Ваљаоницу је посетио министар Александар Вулин који је најавио да ће и у 2016. години кроз програм стручне праксе бити ангажовано око 5.040 младих људи.

За децу са инвалидитетом

Ресурсни центар за особе са инвалидитетом – ЕХО из Новог Сада, у партнерству са организацијом „Отворите прозоре“ из Македоније, реализовао је едукативни програм за читање и писање за децу са инвалидитетом.

Програм је део пројекта „Активна инклузија е-приступачно образовање у Србији“, а циљ пројекта је промовисање информационих и асистивних технологија, као средстава за инклузију деце са инвалидитетом.

Програм на компакт диску у облику едукативних игара намењен је за тринаесторо деце ОСИ из 11 основних школа у Новом Саду и околним местима. Ови ученици су добили компјутере и асистивну технологију, а за наставнике у њиховим школама организована је обука у коришћењу асистивних технологија.

ЕХО је организовао и округли сто о коришћењу асистивних технологија, на којем су их ИТ стручњаци представили, а присуствовали су представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Градске управе за образовање, СОШО Нови Сад, партнери из Македоније, као и представници основних школа.

Просечна зарада у децембру 51.485 динара

Просечна нето плата у Србији исплаћена у децембру 2015. године износила је 51.485 динара, што је номинално више за 16,6 одсто а реално за 16,87 одсто у односу на претходни месец, саопштио је Републички завод за статистику.

Просечна нето зарада из децембра 2015. године била је номинално виша за 3,0 одсто а реално за 1,5 процената него у истом месецу 2014. године.

Када је реч о просечној бруто заради, она је минулог децембра износила 70.763 динара, што је номинално више за 16,2 а реално за 16,4 одсто у поређењу са новембром. На годишњем нивоу, просечна бруто зарада исплаћена у децембру забележила је номиналан раст од 2,9 одсто, а реалан од 1,4 процента.

У периоду јануар–децембар 2015, просечна исплаћена бруто плата је номинално нижа за 0,5 а реално за 2,4 одсто у односу на упоредни период 2014, док је прошлогодишња просечна нето зарада номинално нижа за 0,2 и реално за 2,1 проценат него претходне године, према саопштењу РЗС.

Бесплатна школица за труднице

Дом здравља Нови Сад организује ових дана упис у бесплатну „Школицу за труднице“ које треба да се породе у априлу 2016. године. Оне „школицу“ започињу у 28. недељи трудноће, а обука ће им трајати све до порођаја. Такође, и Новосађанке које ће се породити у мају, могу да дођу да се информишу о упису. Пријављивање за похађање овог курса обавља се лично у Дому здравља Нови Сад на адресама Змај Огњена Вука 19 (стара зграда) и Булевар цара Лазара 77 у Новом Саду, као и телефоном на број 021/4879-574, сваког радног дана од 7 до 19 часова.

Похађањем ове бесплатне школе за труднице, будуће мајке научиће како да се најбоље припреме за порођај и како да без страха и панике роде дете. Биће припремљене и за прве кораке материнства, за период који их чека после порођаја, учиће и како да доје, као и шта да раде када се појаве проблеми због дојења. Предвиђена је и обука за будуће тате, који ће учити како да помогну супругама и како да и они негују новог члана своје породице.

Сврљиг: улагање у знање

Од 2003. године општина Сврљиг студентима завршних година студија са пребивалиштем у овој општини додељује стипендије. Право на општинску студентску стипендију по конкурс ове године остварио је 31 студент чија просечна оцена у индексу није мања од седмице. Корисницима стипендије обезбеђено је месечно по 7.000 динара. Иначе, по одлуци Скупштине општине, академци су по завршетку студија у обавези да бар две године раде на територији општине, под условом да им посао буде понуђен. Општинску студентску стипендију за 14 година користило је близу 500 академица. Један број нашао је посао у струци у Сврљигу, други су се запослили ван места, а неки су покренули и сопствени бизнис. Од прошле године поред стипендије, студентима завршних година студија обезбеђена је и субвенција аутобуског превоза на релацији Сврљиг–Ниш, под условом да су студенти становници сврљичке општине. Општина помаже и предшколско, основно и средњошколско образовање у Сврљигу.

Светосавске награде

Представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја уручили су појединцима и институцијама Светосавске награде за допринос квалитетном образовању и васпитању, унапређивању образовно-васпитне праксе и развоју научних достигнућа у области образовања и васпитања.

Додељено је 17 признања, а међу добитницима су ученици и наставници, али и институције. Један од добитника је и влада Јапана. Међу награђенима је и ученик Математичке гимназије из Београда Алекса Константинов, који је недавно освојио златну медаљу на Научној олимпијади у Казахстану.

Активна Дорћолијада

Асоцијација спорта, здравља и културе Дорћолијада почетком фебруара наставља са креативним дружењем. Радионицу једноставне, а лепе уметности папирног филигран – квилинга

води Олгица Гајевић, мајстор ове вештине, која заинтересованима показује како да направе савршен, јефтин, а употребљив украс.

Поводом Дана државности Дорћолијада у сарадњи са Националним спортским савезом слепих и слабовидих и Савезом слепих и слабовидих града Београда организује други Сретењски међугенерациски шаховски турнир. Турнир се одржава у недељу, 14. фебруара.

Све ближе информације могу се добити у Удружењу – АСЗК Дорћолијада, Гундулићев венац 41, радним даном од 10 до 13 часова, преко и-мејла dorcolijada@gmail.com или на тел. 063/8012-554.

ПРОЈЕКАТ „ПОРОДИЧНИ САРАДНИК“ ДАЈЕ ДОБРЕ РЕЗУЛТАТЕ У НИШУ

Да породица остане на окупу

Министар за рад и социјалну политику Александар Вулин посетио је, средином јануара, нишки Дом за децу и омладину „Душко Радовић“. Том приликом је оценио да пилот пројекат под називом „Породични сарадник“, који се реализује пуне три године, даје добре резултате, „па су сви изгледи да ће овакав вид услуге највероватније ускоро бити увршћен у редован корпус социјалне заштите“.

Иначе, Дом у Нишу је једна од четири установе у Србији које учествују у реализацији пројекта „Породични сарадник“ који се спроводи у 430 породица и обухвата 700 одраслих и 900 деце.

За сада су резултати заиста охрабрујући и даћемо све од себе да ову услугу максимално проширимо. Наш највећи интерес јесте да дете остане у својој биолошкој породици, и то је интерес сваке социјалне заштите на свету, рекао је министара Вулин и нагласио да дете нигде не може боље да напредује него у својој породици, а када је она у проблему, држава и Министарство су ту да помогну.

– Институција породичног сарадника служи управо да помогне породици да се избори са проблемима, да пружи техничку, психолошку и сваку другу помоћ. Намера нам је да премрежимо Србију социјалним услугама и да свака општина у Србији има корпус бар основних услуга из области социјалне

Министар Вулин посетио нишки Дом за децу и омладину „Душко Радовић“

заштите. Политика социјалне заштите је да сачувамо највише што можемо капацитете биолошке породице, свако друго решење је мање повољно. Ипак, ако је социјална помоћ неопходна, онда мора бити на истом нивоу

и у Београду и у Босилеграду. Свака локална самоуправа мора имати приближно исти корпус услуга у локалној заједници, поручио је министар Вулин у Нишу.

За три године реализације пројекта у Дому „Душко Радовић“ помоћ породичног сарадника имало је 140 породица са подручја које покрива нишки Центар за социјални рад.

О успешности рада породичног сарадника најречитије говори податак да је само троје деце било измештено из биолошких и хранитељске породице, и то искључиво кад се радило о злостављању или занемаривању детета.

Директор Центра за социјални рад у Нишу Зоран Јовић обавестио је министра да услуга породичног сарадника умногоме олакшава рад служби установе којом он руководи, јер ови сарадници директно раде са породицама на терену и спона су између породице и Центра. Јовић је подсетио да породични сарадник ради са свим члановима породице а његова помоћ није само саветодавна већ и техничка и психолошка.

Градоначелник Ниша Зоран Перишић обећао је да, без обзира на финансијску ситуацију и све друге околности у којима се град налази, морају да се нађу средства и довољно енергије за пружање социјалне помоћи онима којима је најпотребнија.

Љ. Глоговац

Ваучери за одмор у Србији и ове године

И у овој години Влада Србије наставила је са поделом ваучера за одмор у Србији стимулишући на тај начин одмарање

Додела ваучера трајаће до краја новембра 2016, али се препоручује да се раније искористи ова могућност пошто су прошле

Хотел „Бреза“, Врњачка Бања

наших грађана у домаћим туристичким центрима а самим тим и развој домаћег туризма.

године многа места била попуњена јер је већина желела да се одмара у исто време. Лане је ис-

коришћено више од 14.000 ваучера а највеће интересовања за овакву, субвенционисану врсту путовања показали су пензионери. Најтраженије су биле Пролом и Луковска бања.

Ваучери у вредности 5.000 динара могу да се искористе за смештај у угоститељским објектима у трајању од најмање пет ноћења, изван општине, односно места пребивалишта корисника ваучера. Ваучером се не могу плаћати исхрана, пиће, здравствене и друге услуге, бавишна такса и др.

Пријављивање је на шалтерима пошта, а право на ваучере имају сви грађани са примањима нижим од 60.000 динара, као и незапослени. Ове године и пољопривредници, као и пензионери који су то право стекли

у иностранству могу да буду корисници ваучера.

На сајту Министарства трговине, туризма и телекомуникација налази се списак угоститељских објеката у којима може да се резервише смештај уз ваучер, као и све информације о документацији коју је потребно приложити да би се то остварило. Ближи подаци о свим условима и начину конкурисања могу се добити и на телефоне у Министарству 011/3122-853 и 011/3122-867.

Из Туристичке организације Србије поручују заинтересованима за овакву врсту одмора да ће и на Сајму туризма који се одржава у Београду од 18. до 21. фебруара моћи да се пријаве за ваучере на шалтеру поште који ће се налазити код штанда ТОС-а.

Р. М.

Казна за непријављивање радника

Примена Закона о условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство, који је парламент усвојио почетком новембра прошле године, почела је 13. јануара 2016. Тим поводом у Палати Србија одржан је округли сто.

Споразум са Русијом пре пролећа

Вулин је изјавио да очекује да ће пре пролећа бити потписан споразум о социјалном осигурању са Русијом, који је веома важан, будући да велики број наших радника ради у овој земљи. Сама примена Закона о условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство требало би да буде олакшана потписивањем билатералних споразума међу државама.

Говорећи о тој теми ресорни министар Александар Вулин рекао је да ће Закон омогућити да се први пут зна колико радника ради у иностранству, где раде, ко их је послао на рад, на којим су пословима ангажовани, шта за то добијају... и како им се може помоћи.

Вулин је објаснио да ће у примени Закона бити ангажоване бројне инспекције и апеловао на раднике и послодавце да верују

Округли сто у Палати Србија

држави и да пријављују раднике пре одласка, јер држава не може да им помогне уколико не зна где су и зашто отишли.

– Не можемо да заштитимо у потпуности нашег радника у другој земљи, где важе други закони, али у нашој земљи можемо да контролишемо услове под којима он одлази, да ли су ти услови испуњени и да проверавамо да ли су одредбе из уговора испоштоване – нагласио је министар рада.

Законом су предвиђене казне за послодавце који не пријаве држави да шаљу раднике у иностранство, од 60.000 до два милиона динара.

Представници радника нису, међутим, сасвим задовољни законом. Потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије Душко Вуковић рекао је да ће тај синдикат

упутити Уставном суду иницијативу за оцену уставности закона, јер сматра да није у складу са Законом о раду.

Наиме, како каже Вуковић, овај закон дискриминише раднике који иду на рад ван земље у односу на оне који раде у Србији, јер омогућава продужавање рада на одређено, чиме радник који иде у иностранство може безгранично да ради на одређено време, а то није добро.

Он је изразио очекивање да ће државни органи спроводити закон и контролисати послодавце да ли пријављују раднике који иду у иностранство.

– То је и главни проблем, да држава има механизме да контролише и санкционише послодавце, који често у транзиционим временима посматрају раднике као робу – рекао је Вуковић.

P. M.

ПОДРШКА СМАЊЕЊУ СИРОМАШТВА У КРАЉЕВУ

Конкурс за донације у опреми

Организација Хелп покренула је у Краљеву информативну кампању, позивајући сва заинтересована, незапослена лица да присуствују представљању пројекта и да конкуришу за донације у опреми за мали бизнис. Наиме, наставља се пројекат „Смањење сиромаштва и унапређење могућности запошљавања маргинализованих и угрожених група становништва са фокусом на Ромкиње у Србији“, који доноси нови конкурс и могућност да се заинтересовани пријаве за донације у опреми и започну сопствену пословну делатност.

Тим поводом, у оквиру информативне кампање у Град-

Са прошлогодишње доделе грантова

ској управи Краљева, одржане су три презентације у јануару и на њима су заинтересовани

за покретање сопственог посла могли да добију детаљне информације о самом пројекту,

начину конкурисања, процесу селекције и обавеза након одобравања гранта.

Наставком пројекта планирано је да се додели 20 донација у опреми за започињање или развој пословних делатности у појединачним вредностима од 1.500, 2.400 и 3.600 евра. Поред помоћи у опреми, подршка смањењу сиромаштва подразумева и организацију догађаја ради умрежавања релевантних актера и партнера у сфери запошљавања, организацију пословних и стручних обука према потребама корисника донација, студијске посете и услуге пословног менторства.

B. A.

ТРСТЕНИК

Неговање витешке традиције

У оквиру обележавања великог хришћанског празника Богојављења на градској плажи у Трстенику одржано је треће пливање за богојављенски крст. До часног крста, стазом дугом 33 метра, први је стигао Марко Ђокић из Јасике.

– Била ми је част да пливам за богојављенски крст. Колико год да је вода хладна,

осећај је величанствен. Сви учесници надметања су били храбри, ја сам само први допливао до крста – рекао је Ђокић.

Према речима Стевана Ђаковића, заменика председника општине, традиција пливања за богојављенски крст у Трстенику прекинута је 1948. године, а обновљена је пре три године.

Пливање за часни крст део је старе витешке традиције, када су за крст пливали спремни, часни и морални витезови српски да би својим подвигом посведочили веру у бога.

Ове године за часни крст пливало је 19 учесника из Трстеника и околних места, а више од две хиљаде Трстеничана пратило је догађај. **Д. Ивановић**

СВРЉИГ

Пето пливање за часни крст

И Сврљижани су на Богојављење, 19. јануара, пливали за часни крст. Пред неколико стотина посетилаца, на Сврљишком Тимоку је одржано пето пливање за богојављенски крст. Надметало се дванаест Сврљижана, од којих је најмлађи имао 16 година.

Такмичаре и окупљене мештане поздравила је Јелена Трифуновић,

председница општине и Организационог одбора „Богојављење 2016“. У пратничком и такмичарском амбијенту до циља је први стигао деветнаестогодишњи Александар Робовјановић из Сврљига.

Сврљишки парох, јереј Страхиња Ераковић, победнику Александру Робовјановићу уручио је сребрни ланчић и крст, а

сви учесници су добили поклоне општине Сврљиг, док су посетиоци уживали у чају и белмужу који су за њих припремили организатори.

Ову манифестацију годинама успешно организују црква Свети цар Константин и царица Јелена у Сврљигу и локална самоуправа са многобројним спонзорима. **С. Ђорђевић**

КРАГУЈЕВАЦ

Победник Стеван Крнић из Кикинде

На велики хришћански празник Богојављење и ове године је, по тринаести пут, на крагујевачком језеру у Шумарицама одржана манифестација „Пливање за крст часни“.

У трци за богојављенски крст учествовала су 33 пливача старости од 27 до 58 година, међу којима су биле и две девојке. Први је до крста стигао Стеван Крнић из Кикинде, коме је ово трећа витешка титула.

Ову традиционалну манифестацију организовали су Епархија шумадјиска, град Крагујевац, Спортски центар „Парк“ и Градска туристичка организација „Крагујевац“. **М. Сантрач**

РУМА

Златник за победника

За разлику од прошле године када је пливању за часни крст претходило извлачење леда из Борковачког језера да би се такмичење могло одржати, овога пута време је послужило учеснике.

У излетшту Борковац пред неколико стотина грађана такмичаре је најпре поздравила Марија Стојчевић, заменица председника општине Рума, а затим су свештеници одржали свету литургију и освештали воду. Међу 13 уче-

сника који су пливали до часног крста најбржи је био тридесетдогодишњи Бранислав Јанковић из Врдника.

– Ово ми је било треће такмичење и нисам се посебно припремао. Пливам због очувања традиције, а победу посвећујем мојој породици – рекао је Бранислав.

Победнику петог такмичења припали су златник и 20.000 динара.

За часни крст овога пута су пливале и две жене – Милица

Пауковић и прошлогодишња победница Слађана Мандић. Оне су поделиле награду од 15.000 динара, а 10.000 динара добио је и најмлађи учесник дванаестогодишњи Немања Томић. За успомену на такмичење свим пливачима су уручени благодарнице и крст.

Пливање за часни крст на Борковачком језеру организовали су Црквена општина Рума и Савез спортова, уз покровитељство општине Рума.

Г. В.

Светосавска химна у Дому пензионера

Општинско удружење пензионера у Кикинди обележило је и ове године у свом дому крсну славу Светог Саву у присуству бројних чланова и гостију. Кума је била Драгица Попов, а догодине ће бити Стоја Томашев, такође пензионерка.

Славски колач су освештали и резали протонамесник Вујадин Стокић и протојереј Миленко Сандић. Свечарима су честитали Павле Марков, председник општине, Миодраг Булајић, члан Општинског већа, Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине са сарадницима, Велинка Накрајућин, директорка Филијале РФ ПИО Кикинда, Влад Нику, председник организације пензионера из Темшвара, и челници удружења пензионера са сарадницима – Милева Бабић из Апатина, Анђелија Стошић из Беле Цркве, Милан Цимеша из Новог Милошева, Љиљана Петров из Зрењанина и Богдан Влатковић из Растине. Клуб пензионера Електродистрибуције Београд честитао је телеграмом.

Славље су пратили, поред локалних медија, и новинари и сниматељи ТВ Војводине, редакције на румунском језику.

Хор КУД пензионера „Сунчана јесен“ отпевао је Светосавску химну и пригодну румунску песму.

С. Завишић

ГЦ „СРЕМ“ РУМА

Сећање на просветитеља

Корисници и запослени у Геронтолошком центру „Срем“, како то по традицији чине, обележили су још једну славу. На свечаности која је организована 27. јануара о Светом Сави певали су и говорили чланови хора, рецитаторске и литерар-

не секције у румској установи. Свој допринос слављу дали су и хор ОШ „Душан Јерковић“ из Руме и протојереј Јован Јовичић, који је секао славски колач и домаћинима и гостима беседио о првом српском просветитељу.

Г. В.

ЛЕСКОВАЦ

Уметнички програм за Савиндан

У препуној сали Удружења пензионера Лесковца одржана је централна свечаност обележавања Светог Саве за Јабланички округ.

Лесковачка удружења пензионера броје око 13.000 регистрованих чланова. Сала у којој је организована свечаност била је претесна да прими све заинтересоване. Била је украшена ручним радовима секције везиља, а програм је са пуно елана водила Слађана Младеновић, одборница Градске скупштине града Лесковца. Пригодни програм уредила је Мира Добреновић, а наступили су чланови

фолклорне, певачке, поетске и драмске секције пензионера. Уметнички програм је по оцени присутних био савршен, а доминирали су певачи староград-

ских песама на челу са Радованом Илићем, победником фестивала аматера певача бивше СФРЈ, у пратњи тадашње прве хармонике Југославије, данас

пензионера Мирослава Стојановића.

– Светосавске свечаности трају неколико дана, имаћемо још пар концерата за наше најближе чланове, и гостовања код других пензионерских организација – истиче Мира Добреновић.

Савиндан се у Лесковцу обележава неколико година уназад, јер је некадашња Дубочица а данашњи Лесковац први српски посеб династије Немањића, подсећа Братислав Здравковић, председник лесковачких пензионера.

Т. Стевановић

ЈАСИКОВИЦА КОД ТРСТЕНИКА

Отворена нова пошта

У селу Јасиковица у општини Трстеник отворена је пошта у којој ће око две хиљаде мештана Јасиковице и околних места моћи да обављају све врсте уплата и исплата. Председник општине Трстеник Мирослав Алексић рекао је да ће отварање поште побољшати квалитет живота мештана.

– Јако је важно да држава има план развоја села. Отварање поште један је од сегмената тог развоја. За село је важно да има пошту, али и амбуланту и уређену инфраструктуру, неопходно је и веће улагање у пољопривреду, јер је то једини начин да унапредимо квалитет живота мештана и да младе задржимо у селу – рекао је Алексић.

Отварајући нову пошту, директор ЈП „Пошта Србије“ Милан Кркобабић истакао је да ће ове године бити отворене 52 поште у Србији.

– Пошта у Јасиковици отворена је на захтев мештана и ја позивам све месне заједнице и локалне самоуправе у којима нема

поште и банке да нам се јаве. „Пошта Србије“ ће где год је потребно отворити пошту, јер је то истовремено и начин да једно или двоје људи заснује радни однос – рекао је Кркобабић и додао да пошта у Јасиковици спада у ред најлепших у Србији.

Први корисник поште у Јасиковици био је Југослав Лазић, привредник из Стопање, коме ће посебно значити услуга „Постекспреса“.

– За мене је, због посла, веома важно да пошиљке које шаљем клијентима стигну за

кратко време. „Постекспрес“ сам користио и раније, али од данас имам уговор са „Поштом Србије“ према коме ће све пошиљке које шаљем по промотивној цени бити испоручене најкасније сутрадан – рекао је Лазић.

Пошта у Јасиковици отворена је у згради коју је обезбедила Месна заједница Јасиковица, а на услуге ове поште моћи ће да рачунају и 544 домаћинства из места Лопаш, Камењача и Бучје.

Драган Ивановић

САЈАМ СУВОГ МЕСА У МАЧКАТУ

Изложени најквалитетнији производи

У Мачкату, подно Златибора, од 15. до 17. јануара одржан је шеснаести Сајам сувомеснатих производа – „Златиборска пршутујада“.

Покровитељи овогодишње „Пршутујаде“ били су чајетинска општина, Туристич-

ка организација „Златибор“, КСЦ Чајетина и Предузећа „Еко аграр“. Међу организаторима су први пут били и пољопривредници са својим новооснованим Удружењем произвођача сувомеснатих производа Златиборског управног округа. Ова јединствена смо-

тра најбољих пршутара у Србији одржана је у порти Цркве Свети Илија, у наменској балон-сали у чију поставку је локална самоуправа уложила знатна средства, а која ће служити док се не изгради зидани објект на том месту.

Шампион овогодишњег Сајма сувомеснатих производа је Миливоје Танасковић из Мачката коме је уручена златна медаља за најбољу говеђу пршуту. Златна одличја за најбољу свињску пршуту и димљену кобасицу додељена су Душану Стојановићу, за најбољу сланину Владану Стојановићу, а за најбољу овчју стељу Николи Брковићу из Качера. Осталим произвођачима су уручене сребрне и бронзане медаље за изложене квалитетне производе. Квалитет производа контролисао је „Југоинспект Београд“.

Сајам сувомеснатих производа у Мачкату, престоници српске пршуте, и ове године је оправдао дугогодишње постојање и окупљање најбољих мајстора свог заната. По својој масовности „Пршутујада“ спада у ред националних манифестација јер је посети више десетине хиљада људи из читаве земље.

Милан Павловић

Награђени произвођачи

Божихна улица

Удружење грађана „Чувари традиције и народног блага“ из Новог Сада, уз подршку Управе за културу града Новог Сада, већ другу годину заредом организовали су велико коринђање или машкаре на Тргу слободе у Новом Саду 6. јануара ове године. Ово дешавање било је саставно део манифестације „Божихна улица“ која је одржана од 17. до 27. децембра 2015. године и од 3. до 11. јануара 2016. године у центру српске Атине. Циљ ове културне манифестације, забавног, музичког, едукативног, традиционалног али и хуманитарног карактера био је да се код Новосађана подстакне развој свести о богатству културног наслеђа овог поднебља и промовишу традиционалне вредности којима наша култура обилује.

Како је Нови Сад стециште разних култура и обичаја, први део „Божихне улице“ у децембру 2015. године био је посвећен промоцији мултикултуралности. Најмлађи суграђани који славе

Божих по грегоријанском календару имали су прилику да рецитују божихне песмице на свом матерњем језику, па су посетиоци могли да их чују на српском, мађарском, словачком, немачком и румунском језику. С друге стране, малишани који Божих славе по јулијанском календару могли су 6. јануара ове године,

на Бадњи дан, да учествују у ономе што им по традицији приличица и највеће задовољство и што се преноси са колена на колело, у коринђању или машкарама. Наравно, сви коринђаши су, како обичај налаже, добили и поклоне, док је најоригиналнија и најдужа песмица била посебно награђена. Награде је уручио

члан Градског већа за културу Вања Вученовић.

Важан део ове манифестације били су и предузетници који су изложили и представили своје производе: од новогодишњих украса, поклона, сувенира па све до кулинарских специјалитета, затим, меда, колача, зимнице...
М. Мектеровић

СКИ-СТАЗА НА ЗАЈЕЧАРСКОЈ КРАЉЕВИЦИ

Скијање надомак центра града

Ски-стаза Краљевица у Зајечару са новим снегом поново је пуштена у рад, а средином јануара примила је прве скијаше. То је јединствен пример градске ски-стазе у Србији. Смештена је у парк-шуми, свега неколико стотина метара од центра града. Грађани из оближњих зграда буквално на скијама могу да дођу до својих улаза. Са ниским температурама прорадили су први пут ове године и ски-топови, машине за вештачко оснежавање стазе. Капацитет једног топа је 30 кубика воде на сат, што би у идеалним условима значило 90 кубних метара снега. Радници Спортско-пословног центра „Тимок“, који одржавају парк-шуму и којима је поверена на газдовање

и ски-стаза, раде даноноћно у континуитету улажући максимум напора. Температуре су јако ниске, а ради се са водом.

– Људи су изузетно пожртвовани, од раних јутарњих сати смо на стази па до касно у ноћ, често и ноћу. Имали смо про-

блема са табачем, јер је нафта на овако ниским температурама смрзла, покидана сидра на ски-лифту обнављамо, радимо по свим условима – каже Љубиша Шејњановић, директор Спортско-пословног центра „Тимок“.

Треба рећи да се топови за вештачко оснежавање снабдевају техничком водом, која стиже директно из Грлишког језера, што знатно појефтиније њихов рад. Иначе, ски-стаза Краљевица дугачка је 650 метара, висинска разлика је 82 метра, а ски-лифт је капацитетом 1.200 скијаша на сат. Радно време је од 15 до 22 сата, радним данима, а викендом ски-лифт ради од 12 сати.

Д. Марушић

ГОДИНЕ ОПАСНОГ ЖИВЉЕЊА

Заборављена безбрижност

Није више могуће путовати и осећати се безбедним у ситуацији када туристи постају главне терористичке мете, али то ипак не сме да буде разлог одустајања од путовања

Све је било баш како су замишљали и желели, смештај, море, храна, љубазни домаћини. Право уживање и прави одмор. Долазимо и до године, рекли су на поласку и договорили се да одмах у фебруару резервишу за август собу у истом хотелу (четири звездице, „ол инклузив“).

Данас, на питање о плановима за следеће лето, ови Београђани одговарају слегањем раменима. Не знају ни сами, а што је још горе, не знају ни у туристичкој агенцији, нити ико, шта ће се дешавати наредних месеци и да ли ће уопште бити аранжмана за доскора најпопуларније дестинације у Тунису, Египту, Турској...

Терористички напади са великим бројем жртава, превасходно страних туриста, имали су и тек ће имати разорно дејство на ударни привредни адут ових земаља.

Јасно је зашто је то тако. Ко ће да иде на мукотрпно зарађени годишњи одмор да би тамо страховао за сопствени живот и због „повећане терористичке претње“ морао да буде „стално на опрезу, осврће се око себе, помно прати шта се дешава у околини, избегава гужве, спортске догађаје, отворене пијаци, концерте“. Конкретно, овакво понашање у датим условима америчка влада препоручује својим грађанима.

Упутство, и то не кад су у питању специфична одређишта, већ као „глобално упозорење о путовањима“, Стејт департмент је издао у новембру прошле године, непосредно после трагичног петка у Паризу и погибје укупно 129 људи у нападу у концертној дворани и на још неколико места у граду. Аларм је и даље на снази, са важећим роком до 24. фебруара.

Зашто баш до тада?

Тешко је претпоставити да ће 25. фебруара свет бити безбеднији него дан раније, али таква препорука и не може да гласи унедоглед. Било је важно реаговати у моменту шока и опште узнемирености, када је држав-

ни секретар Џон Кери изјавио да се удари попут париских могу очекивати и на територији Сједињених Држава, а анкете показале да то мисли и 79 одсто Американаца.

Међутим, проглашавањем целе планете опасним местом, стављањем рецимо Норвешке у исту раван са Блиским истоком, како примећује Ден Ричардс из бостонске агенције „Глобално спасавање“ специјализоване за хитне услуге путницима, упозорење губи сврху и само доприноси ионако растућем страху од путовања, забележио је „Бостон глоб“. Кад страх постане ирационалан сви су на губитку, пише овај дневник и наводи финансијски салдо догађаја у Паризу.

„Ер Франс“ је изашао са цифром од 54 милиона долара колико га је коштало отказивање резервација и пад продаје. У првој недељи после напада, број гостију у ресторанима смањен је за десет одсто, у хотелима за 15 до 20 одсто и то поврх 21 одсто отказаних туристичких долазака у ударној предбожићној сезони. Кад се све сабере, укупан губитак земље достићи ће износ од милијарду и по долара.

Али, може ли се страх од тероризма назвати ирационалним у време када хотелски гости у лежачкама на плажи бивају усмрћени хицима нападача који буквално излазе из мора, као што је било у Сусу, када у туристичком епицентру Истанбула десет људи, од тога девет странаца, буде разнето бомбашким самоубилачким нападом, а руски туристи на повратку из Шарм ел Шеика никад не стигну кући, јер је њихов авион оборен?

Тероризам и рачуна са страхом, објашњава чланак у америчком часопису „Психологија данас“. Терористи имају ограничене ресурсе и у физичком смислу нападају само мали проценат популације, али чинећи то психолошки ударају на велике масе, тумаче стручњаци.

Тако се ствара атмосфера која даље утиче на промену начина резонувања, доживљавања посредне и непосредне опасности и ризика. Нешто о чему никад нисмо размишљали одједном постаје битно за доношење одлуке о неком путу, било да је реч о превозном средству или самом одређишту.

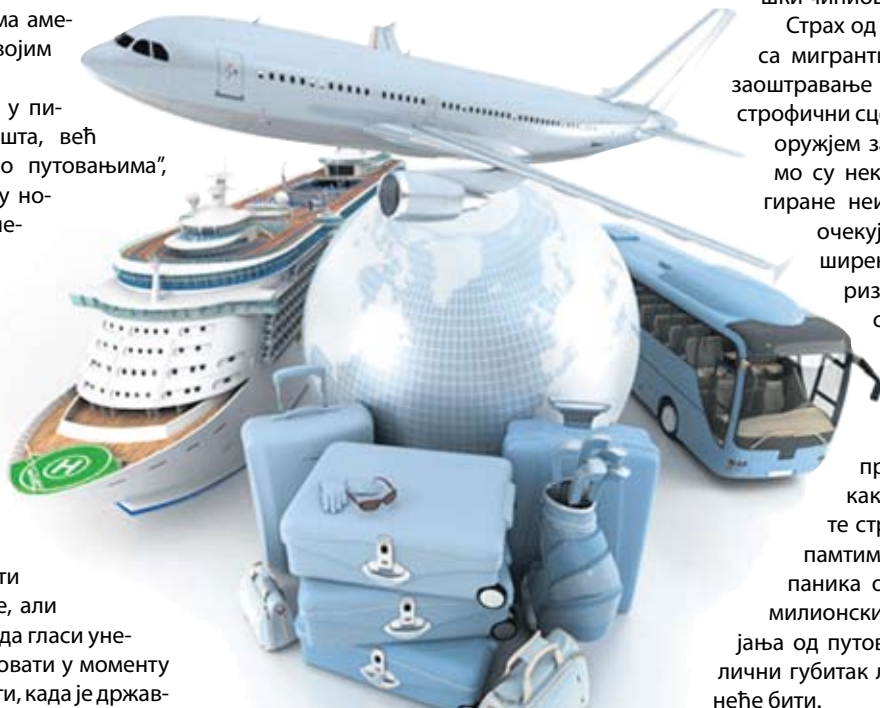
У први план, пре свих осталих пожељних карактеристика и погодности, природних или културно-историјских вредности, квалитета туристичке понуде, сада избија питање безбедности. Најгоре је што нигде, ни тамо где цела привредна делатност прети да се уруши због опустелих плажа, хотела и ресторана, не постоји могућност стопостотних сигурносних гаранција. Све што домаћини могу јесте максимално јачање обезбеђења, али онда, ко ће ићи на одмор у место где треба да га чувају наоружани специјалци.

Живимо у времену несигурности, али та чињеница не односи се само на вребајућу терористичку опасност. Према прогнозама америчког Националног обавештајног савета, институције која се бави стратешким пројекцијама, пред нама су турбулентне године у којима ће преовлађивати осећај несигурности, за шта ће подједнако бити заслужни конкретни узроци, али и психолошки чиниоци.

Страх од губитка посла, проблеми са мигрантима, затварање граница, заоштравање визних прописа, катастрофични сценарио са потенцијалним оружјем за масовно уништење, само су неки од елемената пролонгиране неизвесности. При том, не очекује се да кључни фактори ширења међународног тероризма ослабе у наредних десетак година.

Упркос томе, једини савет који се може дати јесте покушати живети нормално. Бити промишљен и опрезан свакако, али не дозволити да те страх паралише. На ту тему памтимо и једну лепу мисао – да паника од тероризма доводи до милионских губитака, услед одустајања од путовања, али да немерљиви лични губитак лежи у успоменама којих неће бити.

Д. Драгић

БЕЗ БОЉИТКА НИ ПОСЛЕ ШЕСТ ГОДИНА ОДРИЦАЊА

Кредитори неумољиви, Грци уморни

Нова реформа коју треба да спроведе левичарска влада додатно смањује пензије које су у последње четири године скресане за 40 одсто

Максимална пензија ће бити 2.300 евра (уместо садашњих 2.700) а пензијски „минималац“ 384 евра, пише у нацрту реформе пензијског система који је у Атини „процурео“ средином јануара. Одмах после тога улицама Атине прошетала се протестна поворка од око три хиљаде запослених у приватном сектору, пензионера и студентата.

Протест су завршили испред парламента, где су, како је известила агенција Ројтерс, истакли парољу „Нема погађања са социјалном сигурношћу“.

Резултат је да је за 4. фебруар био заказан двадесетчворочасовни генерални штрајк против планиране реформе, а еснафске протесте у међувремену су припремали и други пензијски незадовољници, међу којима су и адвокати и пољопривредници.

Кредитори су, међутим, неумољиви и не тиче их се замор Грка мерама одрицања које се спроводе већ шесту годину и чији је резултат драстичан пад животног стандарда. Пензије су досад скресане за 40 одсто, а просечна примања запослених за четвртину. Незапосленост је прошле године била 24,6 одсто, док се за ову годину прогнозира да ће скочити на 25,8, што значи да све више породица зависи од само једног извора прихода – пензије најстаријег члана домаћинства.

Упркос томе, светло на крају тунела није на видику. Нову реформу треба да спроведе левичарска влада младог премијера Алексиса Ципраса, који је пре нешто више од годину дана на парламентарним изборима

власт освојио обећавајући крај одрицања.

Реизабран је на ванредним изборима прошлог октобра, али са много мање ентузијазма бирача: његова партија, Сириза, остала је без неколико истакнутих личности (бивши министар финансија Варуфакис је најпознатији, са неокрњеним имиџем левичарске звезде) и без убедљиве већине: њена премоћ у парламенту се свела на само три посланика.

Ципрас се у међувремену одрекао и реторике против мера одрицања и приклонио се прагматичној политици да се мора урадити оно што се урадити мора. Да Грчка, трећим пакетом „избављења“ начини нови корак ка фискалној консолидацији (трошењу само онога што се има), до чега воде два пута. Један је повећање прихода новом офанзивом за смањивање корупције и повећања наплате пореза, пре свега од најбогатијих Грка, а други смањивање буџетских ставки, међу којима је она за пензије (из буџета се попуњава 50 одсто пензијских фондова) једна од највећих.

Грчки трошкови за пензије су наине, упркос свим смањењима, и даље највећи у Европској унији: 17,5 одсто бруто друштвеног производа, укупног учинка њене економије. Просек ЕУ је 11,5 одсто.

Нацрт пензијске реформе од 170 страница, поред на почетку поменутих бројева о максималној и минималној пензији, садржи и значајне промене у методологији израчунавања пензија, тако што ће се у обзир узимати примања током целог радног века. Практичан резултат ће

бити да ће они који су радили око 40 година, као пензионери примати око 60 одсто просечне плате коју су имали док су радили. (Тај постотак је сада знатно виши, иде и до 90 одсто.)

Предвиђено је и ново смањивање постојећих пензија: оне које су веће од 750 евра биће умањене за 15 одсто, а оне изнад 2.000 за 30 процената. Пензије веће од 3.000 евра биће сведене на 2.300.

Према договору са кредиторима – Европском комисијом, Европском централном банком и Међународним монетарним фондом, који је постигнут у јулу прошле године, грчка држава треба да приштеди 1,8 милијарди евра.

Постоји, међутим, још један разлог због којег нова реформа пензијског система мора да буде драстичнија од досадашњих: ако се систем радикално не промени, у року од пет година ће остати без средстава. Опште урушавање грчке економије променило је наине однос радно активних и пензионера: док је почетком 1980-их тамо било четворо запослених на једног пензионера, данас је тај однос четири према три.

У претходним реформама граница за престанак радног

века померена је на 67 година, али само за оне који су почели да раде после 1993.

Такво решење је у међувремену застарело: неколико европских земаља – Чешка, Данска, Ирска, Италија и Велика Британија – планирају да то помере на 70.

Пензијска реформа је стално дежурна тема у Грчкој и из једног специфичног разлога: тамо, наине, постоје јаки лобији јединих професија (адвокати, банкарски чиновници, па и новинари) чије су веома солидне пензије финансиране индиректним опорезивањем, а који су у стању да спрече законска решења која мењају постојеће стање.

Ципрас тврди да ће успети да обезбеди већину за нови реформски програм. Опозициона Нова демократија, која је добила новог лидера (из старе политичке династије Мицотакис), најавила је да ће бити против предложеног закона.

На улицама, садашњи и будући пензионери узвикују да се „не може живети од 300 евра“. Можда би у том погледу могли да потраже савет од балканске браће са севера: Бугара, Румуна, Црногораца, Босанаца – и нас у Србији.

М. Бекин

БАЧКА ТОПОЛА

Додела признања за рад

Општинско удружење пензионера Бачка Топола одржало је крајем 2015. године седницу Скупштине, којој је присуствовало око 40 чланова и гостију, а која је имала свој радни и свечани део. Према речима Драгутина Лекића, председника Удружења, на радном делу седнице сумирани су резултати рада ове организације у 2015, и најављене активности Удружења у 2016. години. У свечаном делу додељене су плакете Удружења члановима за уложен труд и значајан лични допринос у раду и развоју Општинског удружења.

– Ми у руководству Удружења сматрамо да је добро да се похвале наши чланови и да им се ода признање за остварену активност у Удружењу током једне календарске године. То делује стимулативно на чланове, и ми то традиционално радимо већ шест година – пред нову годину – изјавио је Драгутин Лекић.

Мирко Кораћ, Гизела Сабо и Атила Черник

Тако су плакете и захвалнице за свој дугогодишњи рад у прошлој години добили Мирко Кораћ, председник Месне организације пензионера Томиславци, Атила Черник, академски сликар (за оснивање и

дугогодишњи рад са Ликовном секцијом пензионера „Ач Јожеф“ из Бачке Тополе), и Гизела Сабо, руководилац секције за ручни рад „Орхидеја“. Плакету за добре резултате добила је и МО Пачир. **М. Мектеровић**

ТИМОЧКА КРАЈИНА

Пшеница и воћке безбедни под снегом

Ниске температуре у јануару нису оштетиле усеве на њивама у Тимочној Крајини. Пшеница је под снежним покривачем тако да нема бојазни од измрзавања. Ни засади воћака нису измрзли, мада ће се право стање знати тек по почетку вегетације.

– Према прогнози метеоролога, средином наредног месеца створиће се услови за прихрану пшенице, коју треба обавезно обавити. То ће додатно ојачати њену отпорност и створити услове да даље крене у раст и развиће – саветује Драган Ђорђевић, инжењер заштите биља.

Воћке су у фази мировања, а према првим показатељима није дошло до значајнијих оштећења. Они који то нису урадили у децембру, мораће да орежу воћке средином фебруара, када се очекује да температура буде од пет до десет степени изнад нуле. Све што је непотребно, а што је заостало из претходне вегетације, треба одстранити како би се биљка добро припремила за наредни период. **Д. М.**

АКТИВНОСТИ УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА НОВОГ САДА

Основали КУД и волонтирају

М. Ђармати, М. Дудић (волонтер) и О. Ковач

Удружење пензионера града Новог Сада током зимског периода основало је нови КУД под називом „Културно-уметничко друштво Удружења пензионера града Новог Сада“. Друштво за сада има две секције, литерарну и ликовну, а у плану је оснивање мешовитог и женског камерног хора, певачке групе, музичке и фолклорне секције. Први наступ чланова КУД биће на свечаности поводом обележавања 8. марта у просторијама Удружења.

Друга активност новосадских пензионера плод је сарадње Удружења и Спомен-збирке Павла Бељанског. Управа Музеја је, наиме, замолила Удружење да пошаље део чланова да волонтирају током трајања гостујуће изложбе „Мирослав Краљевић и

следбеници“ (од 3. децембра прошле до 21. фебруара ове године).

Марта Ђармати, кустос Музеја, истакла је да Спомен-збирка нема довољно чувара који би пазили на врло вредне слике сталне поставке и гостујуће изложбе, па су ангажовали пензионере да обрате пажњу на уметнине и понашање посетилаца. За сарадњу и учешће на изложби пензионери волонтери добили су захвалнице, а договорен је и наставак сарадње.

Како каже Олга Ковач, председница Одбора КУД-а и водитељ активности везаних за културу у Удружењу, ове активности показују да су пензионери и даље активни, способни и вољни да својим знањем и залагањем дају допринос друштву.

Д. Кораћ

У косама иње

Удружење пензионера Књажевац представило је књигу „У косама иње“ Стаљинке Бебе Милић, монографију о активностима књажевачких пензионера за протеклих 70 година рада и постојања. Ово је прва књига о људима трећег доба објављена у Тимочној крајини.

Монографија је драгоцену сведочанство о раду Удружења пензионера Књажевац, које постоји безмало 70 година и једно је од најактивнијих у земљи, нагласио је председник Удружења Радомир Вељковић на промоцији књиге.

Ауторка књиге, Стаљинка Беба Милић, напоменула је да забележено остаје трајно, као уклесано у камену, а испричано се заборави.

– Ова књига је моја борба против заборавља. Људи не треба да оду у заборав. Читав људски живот је тежња ка стварању нечега новог: породице, каријере, успеха и – пензије. Када је пензија круна вишедеценијског рада, испуњења и вере у боље сутра, онда она није пораз, већ промена начина живота – поручује Беба Милић.

Са представљања књиге – Стаљинка Беба Милић у средини

Иначе, у књажевачком удружењу пензионера, у клубу и КУД „Сунчана јесен“ пензионери Књажевца упражњавају читав спектар културно-уметничких, хуманитарних и друштвених активности и постижу изванредне резултате. Ауторка монографије каже да је годинама водила забелешке о раду пензионера, о КУД-у „Сунчана јесен“ и секцији жена, писала извештаје и репортаже са путовања и дружења. Материјал се гомилао и

дошло је време да се све то преточи у књигу и сачува од заборавља.

Рад на монографији је започет одавно, пре читаве деценије, а сада је само стављена у корице. Значајан разлог за то јесте и 30 година од формирања Секције жена пензионера у Књажевцу. Ова књига оставља траг и докуменат о људима „са ињем у коси“, али и о људима у чијим срцима и мислима има још оптимизма и на које се још

може рачунати, поручила је Беба Милић.

На представљању књиге наглашено је да је она и завичајни документ за даље проучавање историје Књажевца. Промоцију су улепшали и чланови „Сунчане јесени“ својим најлепшим првонаграђеним програмима.

Издавачи монографије су Удружење пензионера Књажевац и Народна библиотека „Његош“ из Књажевца.

Драгић Ђорђевић

ВАНРЕДНА СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА НИША

Формирано пет општинских организација

На ванредној скупштини Удружења пензионера града Ниша донета је одлука о допуни Статута којом се омогућава формирање пет општинских организација пензионера. То се, иначе, поклапа са територијалном поделом града на пет општина: Медијана, Панталеј, Црвени крст, Палилула и Нишка Бања.

– Доношењу овакве одлуке претходило је неколико месеци интензивног рада на изналажењу ефикаснијих облика деловања Удружења које броји више од 26.000 чланова организованих у 90 месних одбора у Нишу и које ове године обележава велики јубилеј, седам деценија

рада и постојања. Циљ је да информисање на релацији месни одбори – општинске организације – Удружење буде целовито и правовремено а рад још ефикаснији – каже Мирољуб Станковић, председник нишког Удружења пензионера. Он наглашава да општинска организација пензионера није правно лице, тако да неће бити додатних трошкова нити увећања администрације за реализацију активности.

С обзиром на то да је усвојен и Правилник о раду, очекује се да општинске организације пензионера заживе у пракси крајем фебруара.

Љ. Г.

ЉУБОВИЈА

Најлепша фотографија

У сали Скупштине општине Љубовија одржан је избор за најлепшу фотографију 2015. године, акција коју шест година организује Туристичка организација општине Љубовија.

На конкурс се пријавило 12 учесника са укупно 339 фотографија. Комисија у саставу Милојко Ивановић, Бранислав Лукић и Ана Гачевић, у веома јакој конкуренцији најпре је у ужи избор одабрала 65 фотографија, а потом и четири најбоље.

Међу најбољима су и фотографије пензионера Миладина Малишића. Затим, награђени су Зарије Васић и Мирко Димитријевић из Љубовије и Новак Васић из Новог Сада. По мишљењу организатора и комисије, овогодишњи избор је један од најуспешнијих до сада, имајући у виду број послатих фотографија.

М. М.

Миладин Малишић са признањем

ЛАПОВО

Пакети за најугроженије

Поводом новогодишњих и божићних празника Удружење пензионера Лапово поделило је пакете социјално најугроженијим пензионерима и новчану помоћ својим болесним члановима.

Према речима Драгана Микића, председника Удружења, иако су могућности њихове невелике организације скромне, ипак се труде да своје најсиромашније и болесне чланове обрадују бар за празнике.

Ј. Н.

Влада Зечевић, директор дома, и Александар Јаблановић, државни секретар у Министарству рада, у обиласку дома у Прокупљу крајем прошле године

ПРОКУПЉЕ

Бољи услови у дому старих

Последњег дана 2015. године у Дому старих у Прокупљу завршена је адаптација дела крова који је прокишњавао а истовремено је модернизована и кухиња.

– Сада је објекат безбедан од падавина, окречене су просторије стационара и кухиње па ће за око 140 корисника ове институције припремање хране бити још квалитетније – каже директор дома Владо Зечевић.

Кухиња је опремљена новим садржајем, обезбеђене су тацне за послуживање и електрични грејач и пећница, затим машина за судове и колица за изношење хране на спрату где су смештена непокретна лица. Дом је добио и машине за прање и сушење веша.

Реконструкција је урађена сопственим средствима и уз финансијску помоћ Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Дом у Прокупљу средином ове године обележиће три деценије постојања.

Ж. Д.

КРАЉЕВО

Добар почетак године

Градска организација пензионера Краљева већ годинама остварује добре резултате. Почетком сваког месеца гужва испред благајне у просторијама организације значи да они који су се пријавили и дошли на ред могу да подигну позајмицу из фонда солидарности. Чланови фонда могу да добију позајмицу до 20.000 динара коју враћају у десет једнаких месечних рата. Прошле године је, према речима председника Тимотија Николића (на слици), више од три милиона динара из средстава Градске организације подељено месним организацијама (којих има 43) које су искористиле за помоћ болесним и социјално угроженим члановима. Током године организују и излете и дружења са пензионерима из других градова, а све ове активности биће настављене и ове године.

И. Ш.

Још једна Божинова честитка

Док су његови суграђани 1. јануара још спавали – после веселе новогодишње ноћи – Божин Јовановић (72), по традицији, пловио је Топлицом.

Овај спортски ентузијаста, наимае, сваке године – ево већ 31. пут – првог дана нове године својим кајаком „прошета“ Топлицом у близини највећег градског моста. Са њим су увек, без обзира на временске (не)прилике, чланови породице и пријатељи.

– Жеља ми је да допринесем да се разбије монотонија нашег места, а и лепо је у зимске дане пловити мало Топлицом – каже Јовановић, додајући да ће то чинити и убудуће.

Ову својеврсну новогодишњу честитку суграђанима подржала је и општина, па му је Спортски савез за сав досадашњи труд уручио специјалну захвалницу. **Ж. Д.**

БОР

КУД инвалида рада – светли образ Бора

Културно-уметничко друштво Општинске организације инвалида рада Бор постоји од 2000. године и броји око 80 чланова. У КУД-у делује више секција: фолклорна, музичка, хорска, певачка, спортска, литерарна и драмска.

Фолклорна секција негује игре из скоро свих крајева: градске игре, игре из Србије, влашке, игре из Војводине, Понишавља и друге. Броји око 30 играча од којих је 12 у првој постави ансамбла.

Учествовали су на многим манифестацијама, како у борском региону, тако и у Војводини и Републици Српској, и освајали многа признања. На челу овог друштва је Стеван Радивојевић, званично најбољи кореограф Борског и Зајечарског округа. **С. Р.**

БЕОГРАД

Изборна скупштина на Врачару

Крајем прошле године у Удружењу пензионера градске општине Врачар одржана је Изборна скупштина. На Скупштини се, између осталог, говорило о постигнутим резултатима у протекле четири године и о плановима за наредни период, с циљем да се допринесе побољшању квалитета живота пензионера.

Чланови Скупштине једногласно су за председника Удружења пензионера изабрали Слободана Ребића (на слици) који је и до сада обављао ту функцију. За потпредседника Удружења изабран је Бошко Марковић, док ће дужност секретара Удружења у наредном периоду обављати Дивна Љубинковић. **С. Р.**

Иван Зарић прима признање од председника општине

КИКИНДА

Пензионери међу лауреатима

Заслужним колективима и појединцима општина Кикинда је и 2015. доделила годишње награде и признања. Међу добитницима су и пензионери. Лауреат за животно дело је др Урош Силашки, педијатар у пензији. Из редова ветерана рада је и Иван Зарић, коме је признање уручено у својству председника Савета организација особа са инвалидитетом у кикиндској општини.

Културно-уметничко друштво „Сунчана јесен“ које већ 43 године ради у склопу Удружења пензионера кикиндске општине такође је добиле признање које је примила председница Јела Величков.

Признање је освојио и Енигматски клуб „Кикинда“ на чијем је челу Златан Пупезин, пензионер. И он је добио знамење из руку председника општине Павла Маркова. **С. З.**

СВРЉИГ

Поново поверење Ђорђевићу

На седници Извршног одбора Удружења пензионера општине Сврљиг, одржаној крајем прошле године, једногласно је на предлог Миленка Петровића, председника Удружења, за секретара изабран Топлица Ђорђевић. У образложењу датом на седници стоји да је Ђорђевић успешно обављао послове секретара у претходном мандату, што га је препоручило за поновни избор. На истој седници разговарало се и о активностима у овој години. Од средстава у износу од 40.000 динара добијених на конкурс од локалне самоуправе купљено је 70 прехранбених пакета за најсиромашније пензионере. **С. Ђ.**

ИСТРАЖИВАЊЕ О УТИЦАЈУ МЕДИЈА НА СТАВОВЕ О СТАРИЈИМ ОСОБАМА

У децембру 2015. почела је реализација пројекта под називом „Истраживање о утицају медијског извештавања на перцепцију и ставове јавности о старијим особама у Србији“, чији су носиоци Геронтолошко друштво Србије, Удружење пензионера Србије и Факултет за културу и медије. Реализација овог пројекта, који финансира Министарство културе и информисања Републике Србије, трајаће укупно шест месеци.

Старење становништва евидентно је у скоро свим земљама света. Према проценама Европске комисије, до 2025. године 20 одсто Европљана биће старије од 65 година, уз посебно велики број оних који ће имати више од 80 година. У претходних пет деценија удео лица старијих од 65 година у Србији се повећао 2,5 пута, а резултати последњег пописа становништва показују да број становника старијих од 65 година у нашој земљи износи 1.247.944, док демографи предвиђају да ће 2041. тај број достићи 1.644.922 особа. Ипак, како истичу носиоци овог пројекта, јавности су скоро непознате чињенице о квалитету живота старијих лица у Србији. Како наводе, значај овог истра-

Имамо ли праву слику о старијима

живања се огледа управо у томе што је тема старења изузетно актуелна у друштвеној стварности, а досадашња медијска извештавања не доприносе правовременом и потпуном информисању свих грађана Србије, будући да нису поткрепљена дубљим и ширим истраживањем ове тематике.

Општи циљ пројекта је подстицање производње медијских садржаја заснованих на истраживању о медијском утицају на перцепцију и ставове јавности о старијим особама и старењу, а у оквиру припреме будуће Националне стратегије о старењу. С обзиром на то да велики део медијске публике чине старије особе, истраживање ове врсте има за циљ такође да допринесе повећању простора у медијима посвећеног

старима и старењу као и развијању одговорнијег, аналитичнијег и квалитетнијег извештавања о сложености живота и положаја старијих особа у Србији.

Прва, од укупно три фазе пројекта, подразумевала је истраживање недостатака у досадашњем извештавању о старима и мапирање најслабијих тачака које захтевају највише пажње, а анализирани су текстови и прилози у следећим медијима: Политика, Вечерње новости, Данас, Курир, Блиц, Студио Б, РТС, Радио-телевизија Војводине и Србија Данас (интернет портал).

У предстојећој, другој фази, спровешће се истраживање јавног мњења с циљем да покаже какви су ставови опште јавности о питањима старих, затим како стари доживљавају слику о себи у медијима, односно како та слика утиче на њихову самоперцепцију, док трећа фаза обухвата рад у фокус групама од којих се очекује да обезбеде врло јасну слику о томе како различите групе старих могу унапредити разумевање и тумачење исте друштвене стварности – што може послужити као усмерење за будуће начине стратешког, медијског, социјалног деловања.

В. К.

АКТИВНОСТИ ЛИТЕРАРНЕ РАДИОНИЦЕ ЦРВЕНОГ КРСТА САВСКИ ВЕНАЦ

Допловили до књиге

Литерарна радионица при Црвеном крсту Савски венац почела је да ради у октобру 2010. године и до сада је одржано око 260 сусрета на којима је учествовало више од 60 старијих грађана. Радионица је настала као део пројекта „Додати живот годинама“ чији циљ је био да се старији грађани оснаже и подрже, али у њој могу да учествују сви, без обзира на то да ли су становници Савског венца и без обзира на године.

Крајем прошле године у просторијама Црвеног крста Београда представљена је књига „Пловећи животом“. Реч је о збирци песама девет аутора који су чланови литерарне радионице Црвеног крста Савски венац.

Окупљени на представљању ове књиге поезије уживали су у песмама које су читали сами аутори или њихови пријатељи, а изрази на њиховим лицима су

Промоција збирке песама „Пловећи животом“

говорили да је довољно присуствовати једном оваквом скупу па да се схвати колико је мало потребно да људи буду срећни и да дају најбоље од себе.

О значају овог вида изражавања и дружења старијих гово-

рила је Светлана Вукадиновић, психолог и психотерапеут, чије речи су прави подстрек свима да се прикључе некој од сличних група где могу да искажу таленат и да задовоље своје интересовање.

Литерарна радионица се одржава сваког понедељка од 11 до 12 часова у просторијама Црвеног крста Савски венац, у Дурмиторској 12. Модератор радионице је Ружица Ћалић, наставник српској језика у пензији.

Р. М.

Телесно оштећење

Н. Димић, Лапово: Пре три године установљен ми је тумор на левом бубрегу због чега ми је цео бубрег одстрањен. Да ли имам право на неку накнаду јер имам телесно оштећење од 30 одсто?

Одговор: Према важећим прописима, право на новчану накнаду за телесно оштећење може се остварити за случај телесног оштећења проузрокованог повредом на раду или професионалном болешћу и

ако телесно оштећење износи најмање 30 одсто, а уколико је телесно оштећење настало као последица болести или повреде ван рада не може се остварити право на ову новчану накнаду.

Заостали износи пензија после смрти корисника

И. Марковић, Прокупље: Пре неколико дана преминуо је мој отац. Интересује ме ко и на који начин може да подигне заостале исплате његове пензије.

Одговор: Неколико читалаца послало нам је слично питање – како да се после смрти члана породице који је био пензионер подигне преостали износ пензије. Покушаћемо што краће да објаснимо коју је процедуру потребно испоштовати да би се наплатило заостали износ.

Чланови породице преминулог корисника пензије треба да се обратe надлежној филијали Фонда ПИО где ће добити обавештење о заосталом износу. Неопходно је да поднесу захтев са подацима о преминулом и датумом смрти (умрлица). Фонд ПИО ће им потом послати обавештење на кућну адресу да се надлежном

суду преда захтев за покретање оставинског поступка.

По окончању оставинске расправе треба доставити оставинско решење служби исплате пензија у филијали Фонда која је исплаћивала пензију, затим пензијски чек преминулог, копију личне карте лица коме ће бити исплаћене доспеле неисплаћене пензије и податке о броју рачуна на који треба уплатити износ.

Дакле, заостали износи пензија после смрти корисника исплаћују се наследнику који је утврђен правоснажним оставинским решењем надлежног суда, и то по достављању решења надлежној исплатној служби.

Где поднети захтев за пензију

М. Живковић, Рашка: У Србији имам 24 године ефикасног радног стажа, тј. 29 са бенифицираним стажом. Имам 62 године живота и према закону старосна граница ми се снижава годину дана на сваке четири године бенифицираног. Занима ме да ли ми припада пензија без умањења за разлику од 65 година до 62. У БиХ имам укупно 15 година стажа. Да ли би требало да посебно подносим захтев овде и у Босни или може само један у Србији?

Одговор: Захтев за остваривање права подноситe у надлежној филијали Фонда према месту пребивалишта. Дакле, ако Вам је пребивалиште у Србији, надлежној филијали ћете поднети захтев за признавање права на старосну пензију применом споразума о социјалном осигурању између Републике Србије и Босне и Херцеговине,

а Фонд ће, по службеној дужности, спровести даљи поступак према носиоцу социјалног осигурања у БиХ.

По питању бенифицираног стажа предлагемо Вам да се обратите правној помоћи надлежне филијале Фонда, како би се, на основу увида у податке у матичној евиденцији, установило Ваше право.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Право детета на породичну пензију

М. Петковић, Бор: Супруг и ја смо у поној старосној пензији. Наш син је после десетогодишњег стажа проглашен радно неспособним и од 2000. године прима инвалидску пензију. Пошто је носилац минималне пензије, да ли после смрти једног од родитеља има право да наследи пензију оца или мајке?

Одговор: Дете стиче право на породичну пензију и она му припада до навршених 15 година живота. После навршених 15 година живота дете стиче право на породичну пензију ако је на школовању и припада му до краја школовања.

Дете које је неспособно за самосталан живот и рад стиче право на породичну пензију, док та неспособност траје. Услов је да је та неспособност настала до узраста до којег се деци обезбеђује право на поро-

дичну пензију, тј. до 15 година живота, односно ако је дете на школовању, најдуже до 26 година живота – у зависности коју школу похађа.

Када је издржавање услов за стицање права на породичну пензију (члан 32 Закона о ПИО), сматра се да је умрли осигураник, односно корисник права на пензију издржавао члана породице ако укупни месечни приходи чланова породице не прелазе износ најниже пензије у претходном кварталу.

Поновно одређивање пензије

Г. Текић, Љубовија: Отишао сам у превремену пензију са 35 година стажа. Након пензионисања био сам власник предузећа око шест година и за тај период сам уплатио доприносе за ПИО. Имам више од 40 година радног стажа. За колико ће ми бити увећана пензија?

Одговор: На висину старосне пензије не утиче само дужина пензијског стажа већ и остварена зарада, односно основице осигурања за сваку календарску годину, јер годишњи лични коефицијент, који се множи са пензијским стажом, представља однос укупне зараде за сваку календарску годину и просечене годишње зараде у Републици за ту годину. Ако је остварена зарада корисника пензије у новом осигурању мања у односу на оне зараде које је имао пре пензионисања, то ће се заједно са дужином трајања новог осигурања одразити и на промену висине пензије. Просечна годишња зарада у Републици је такође променљива величина.

Према Закону о пензијском и инвалидском осигурању (члан 121), корисник старосне или

превремене старосне пензије који се запосли или обавља самосталну делатност по основу које је обавезно осигуран на територији Републике, има право по престанку тог запослења, односно обављања самосталне делатности, на поновно одређивање пензије ако је био у осигурању најмање годину дана. Уколико се након поновног прерачуна износа пензије догоди да је нов износ пензије нижи, кориснику се утврђује повољнији износ, што је такође предвиђено чланом 121 Закона о ПИО. Из тог разлога корисници пензије који су били у осигурању или су се бавили самосталном делатношћу више од годину дана, не треба да брину уколико затраже поновно одређивање пензије јер ће им се свакако исплаћивати повољнији износ.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЈОВИЧИЋ	НЕСПРЕТАН	ИМЕ РАНИЈЕ ГЛУМИЦЕ ЖИРАРДО	ЈЕДАН КОНТИНЕНТ	УЗРЕЧИЦА (ЧАК)	АД-АКТА (СКР.)	ОЗНАКА ЗА ВОЛТ	РЕЧНО ОСТРВО
ПРЕДАВАЊЕ							
ЈУНАК ИЗ ТРОЈАНСКОГ РАТА						ОЗНАКА НЕМАЧКЕ ДРВО ЛЕСКЕ	
ЖИВЕО (ИТАЛ.)					ОЗНАКА ВАЉЕВА СИМБОЛ ЗА АЗОТ		
ОЗНАКА ЕНЕРГИЈЕ		ОЗНАКА ШПАНИЈЕ КАРТАРОШ		НАША НЕГАЦИЈА КЛАВИЈАТУРА			РАНИЈИ СЛОВЕН. НОВАЦ (МН.)
ПРЕТЕРАНО ШТЕДЉИВ					СТАРИЈИ (СКР.) ЛУТАТИ, ШВРЉАТИ		
ИМЕ БАРЈАКТАРА РАЈИЋА							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	РАЗДОР, РАСЦЕП СПОРТСКИ КЛУБ (СКР.)						
ДЕО ФУДБАЛСКОГ ГОЛА							
ЛИХВАР, ЗЕЛЕНАШ							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ОСОБЕ КОЈЕ ШЕТАЈУ ДИВЉА ЗВЕР						
СИМБОЛ ВОДОНИКА		ДЕО ПУТА ЛОЈАНА СВЕЂА					ВОЈВОЂАН. ПОЉОПРИ- ВРЕДНИЦИ
ПРАСТА- НОВНИЦИ БАЛКАНА						ОЗНАКА ЗА ПОНД УБИЈАТИ ОТРОВОМ	
МАЈКА КРАЉА ЕСИПА							
НОЋНА ПТИЦА				ХЕРЦЕГОВАЦ ПОСОЉЕНИ			
СИМБОЛ НАТРИЈУМА			СИМБОЛ СУМПОРА НЕМАН		ЗЛАТО (ФР.) ИНДИГО БИЉКА		
НАПРСНИК КАЛУЂЕРА (МН.)							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ИМЕ ГЛУМИЦЕ МИХИЋ ОКЛАХОМА (СКР.)						ИНИЦИЈАЛИ КРИЛОВА
ДАТИ ОЦЕНУ НЕЧЕТА							
ПРИПАДНИК ЈЕДНЕ ВЕРЕ							

СУДОКУ

Табелу треба испунити бројевима од 1 до 9 тако да се у сваком водоравном реду, усправној колони, и у квадратима 3x3 поља, бројеви не понављају.

3				9	6		2	
		9			2			8
	2		3			1		9
2		8			1		9	
	5			7			4	
1		4				6		7
9		2	7					
			9		8	4	3	
	4			3		9		2

ОСМОСМЕРКА

У лику са словима треба пронаћи све доле наведене речи у осам смерова. На крају ће остати четири слободна слова која, читана редом, дају назив старе краљевске палате у Паризу, сада музеј.

К	А	Л	И	П	С	О	Л	С
А	Р	А	Р	А	Т	Б	А	А
Р	С	А	Н	Д	А	Л	А	Л
А	Е	А	С	Т	А	А	У	А
К	Н	А	Р	Т	И	К	Л	К
А	А	Ј	Л	Т	А	К	А	А
С	Л	И	К	А	А	В	А	Р
К	А	Т	Р	Р	Н	Р	А	Е
А	Т	Н	Е	О	Е	Т	И	Ц
Д	И	А	К	М	В	Д	А	Р
А	В	М	В	Е	Д	Р	А	Н

АЛКАР, АНАНАС, АНТИКА, АРАРАТ, АРСЕНАЛ, АРТИКЛ, ВЕДРАН, ВИТАЛАН, ДАКАР, КАИРО, КАЛАС, КАЛИПСО, КАРАКАС, КАСКАДА, КРАСТАВАЦ, КРЕДА, ЛАНТАН, МАНТИЈА, МЕТЛА, ОБЛАК, РЕАЛАН, РТАРИ, САНДАЛА, САНКЕ, СЛИКА, ТАЛАС, ТРАСА, ЦЕРАК

РЕШЕЊА - СКАНДИНАВКА: настава, Енеја, д, вива, ла, е, не, шкрт, ст, Танаско, раскол, стива, каматар, шетачи, х, Илири, п, Јокаста, еја, еро, на, с, ор, аналави, Ивана, оценти, католик. ОСМОСМЕРКА: лувр. СУДОКУ: 381, 596, 724 - 769, 412, 358 - 425, 387, 169 - 278, 641, 593 - 653, 879, 241 - 194, 253, 687 - 932, 764, 815 - 517, 928, 436 - 846, 135, 972.

Да ли сте знали ...

– да светог Трифуна у Србији највише поштују виноградарима, јер верују да ће им он заштитити винову лозу од инсеката и болести? О овоме постоје записи још из 16. века.

– да се Свети Трифун слави као крсна слава, а нарочито међу гостионичарима? Стари обичај каже да кафеције, ако желе да им посао добро иде и наредне године, тог дана ниједном госту не смеју да наплате вино.

– да Светог Трифуна (Трипуна) слави и католичка црква, 3. фебруара, а једна од најпознатијих прослава на Балкану одржава се у Котору, чији је он заштитник? Свети Трифун или Трипун у Котору се помиње још у деветом веку, а ове године прославиће се 1207. пут. Поред главне прославе у фебруару, Котор свог заштитника слави још два пута током године.

– да је обичај да се на Сретење (неки овај празник зову и Громница) обавезно пале свеће? Сматра се да пламен има скривену чаробну моћ и да ће кућу штитити од грмљавине и других несрећа.

– да нарочито на Сретење девојке пазе каквог ће мушкарца прво срести? Верује се да ако прво сретну црномањастог, за таквог ће се удати, а ако сретну плавог, онда за таквог. Исто важи и ако сретну здравог, богатог, сиромашног или болесног.

– да врапци до Сретења бирају невесте, а на тај дан се венчавају и тада су најгласнији и најбучнији? Пошто је њихов брак кратког века, младенци избегавају тај дан за венчавање.

– да се празник Сретење још назива и Средозимци јер пада усред зиме? Према веровању, на Сретење се срећу и раздвајају зима и лето, дани постају дужи, а ноћи краће, па се у народу каже „Сретење обретење“.

Доскоци

Пустили би ми пробни балон, али не можемо да га напумпамо.
У револуцију која тече не иде се без појаса за спасавање.
Осветлили смо тунел. И решили да у њему останемо.
Не идем у кладоницу. Ја сам и живот промашио.
Постао сам канибал. Поједох се жив!
Прође ми живот у ишчекивању бољег живота.
Нису нам године појели скакавци. Политичари су били бржи.
Раде Ђерговић

(Х)уморне мисли

Оптимисти су већ прегрмели пола зиме, а песимисте тек чека цела половина зиме.

И то ми је нека преступна година! Има само један дан више од прсте.

Није тачно да је човек човеку вук. Вукови су у чопору права браћа.

Ко нема за зимовање, има за летовање. Не требају му ни одећа ни обућа.

У друштвеној историји имамо камено и гвоздено доба, у личној историји имамо млечно и винско доба.

Меко пијемо док нам не порасту зуби, вино – док нам не испадну.
Витомир Теофиловић

Лековите мисли

Вратили смо се закону. Није нас познао.

Кључ је у парама, а паре под кључем.

Кад потрошите све паре, и илузије испаре.

Пишем историју. Склоните чињенице.

Подсећам на агента Џемса Бонда. Имам 007 пара!

Ура, више се не боримо за голи живот. Ту је!

Није газио своје принципе. Само их је прескакао.

Живим стандардно. Не знам да ли је то код нас добро или лоше.

Пензија ми личи на проходалу бебу. Стално пада.

Код нас има нешто и у изобиљу. Проблема.

Тамо где се „подмазује“ не може да шкрипи.

Душан Старчевић

Таланат и знање

Ако ћемо поштено, данас најбоље пролазе они који не раде поштено!

Гола је истина да треба талента и знања и за давање лажних обећања.

Примања испод просека, а стандард изнад просека: случај за посматрање.

Ако већ треба нешто да те гази, гледај да то не буде време, већ неки бесни ауто неког тајкуна.

Разбацују се девизама, знају колико су ситни динари.

Испеци па реци или реци па се пеци, бирај!

Никола Ц. Станковић

Подношљиво стање

Наравно да му ништа не пада на памет. Нема је!

Можда је Србија обећана земља, али од обећања се не живи.

Како живите од писања? Дође ми да се испишем!

Није он тиква без корена! Никако не може да искорени лоше навике.

Стање у друштву је подношљиво – за мањину.

Невен Шијаков